

ROZSUDEK SOUDU (druhého senátu)

12. července 2006 *

Ve věci T-253/02,

Chafiq Ayadi, s bydlištěm v Dublinu (Irsko), původně zastoupený A. Lyonem, H. Millerem, M. Willis-Stewart, a S. Coxem, advokáty, poté A. Lyonem, H. Millerem a S. Coxem,

žalobce,

proti

Radě Evropské unie, zastoupené M. Vitsentzatosem a M. Bishopem, jako zmocněnci,

žalované,

* Jednací jazyk: angličtina.

podporované

Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska, původně zastoupeným J. Collinsem, poté R. Caudwell, jako zmocněnci, ve spolupráci s S. Moore, advokátkou,

a

Komisi Evropských společenství, zastoupenou C. Brownem a M. Wilderspinem, jako zmocněnci,

vedlejšími účastníky řízení,

jejímž předmětem je návrh na částečné zrušení nařízení Rady (ES) č. 881/2002 o zavedení některých zvláštních omezujících opatření namířených proti některým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 467/2001, kterým se zakazuje vývoz určitého zboží a služeb do Afghánistánu, zesiluje zákaz letů a rozšiřuje zmrazení prostředků a jiných finančních zdrojů afghánského Talibanu (Úř. věst. L 139, s. 9; Zvl. vyd. 18/01, s. 294),

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (druhý senát),

ve složení J. Pirrung, předseda, N. J. Forwood a S. Papasavvas, soudci,
vedoucí soudní kanceláře: J. Plingers, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 25. října 2005,

vydává tento

Rozsudek

Právní rámec

- ¹ Podle čl. 24 odst. 1 Charty Spojených národů, podepsané v San Francisku (Spojené státy) dne 26. června 1945 členové Organizace Spojených národů (OSN) „svěřují [...] Radě bezpečnosti základní odpovědnost za zachování mezinárodního míru a bezpečnosti a je mezi nimi shoda o tom, že Rada bezpečnosti, vykonávajíc své povinnosti v rámci této odpovědnosti, jedná jejich jménem“.

- 2 Podle článku 25 Charty Spojených národů, „[m]ezi členy [OSN] je shoda o tom, že přijmou a splní rozhodnutí Rady bezpečnosti podle této charty“.

- 3 Podle článku 41 Charty Spojených národů:

„Aby Rada bezpečnosti svým usnesením dodala účinnosti, může rozhodnouti, jakých opatření, vyjma užití ozbrojené síly, má býti použito a může vyzvati členy Spojených národů, aby taková opatření provedli. Mohou mezi nimi býti i úplné nebo částečné přerušení hospodářských styků, spojů železničních, námořních, leteckých, poštovních, telegrafních, radiových nebo jiných a přerušení styků diplomatických.“

- 4 Na základě čl. 48 odst. 2 Charty Spojených národů rozhodnutí Rady bezpečnosti pro zachování mezinárodního míru a bezpečnosti „provádějí členové Spojených národů přímo i svou akcí v příslušných mezinárodních orgánech, jejichž jsou členy“.

- 5 Podle článku 103 Charty Spojených národů, „[j]estliže by došlo ke střetu mezi závazky členů Spojených národů podle této charty a jejich závazky podle kteréhokoli jiného mezinárodního ujednání, mají vrch závazky podle této charty“.

6 Podle čl. 11 odst. 1 EU:

„Unie vymezuje a provádí společnou zahraniční a bezpečnostní politiku, která zahrnuje všechny oblasti zahraniční a bezpečnostní politiky a jejímiž cíli jsou:

- chránit společné hodnoty, základní zájmy, nezávislost a celistvost Unie v souladu se zásadami Charty Organizace spojených národů;
- posilovat bezpečnost Unie ve všech formách;
- zachovávat mír a posilovat mezinárodní bezpečnost v souladu se zásadami Charty Organizace spojených národů [...]“

7 Podle článku 301 ES:

„Předpokládá-li se ve společných postojích nebo společných akcích přijatých podle ustanovení Smlouvy o Evropské unii o společné zahraniční a bezpečnostní politice určitý postup Společenství směřující k pozastavení, omezení nebo úplnému přerušování hospodářských vztahů s jednou nebo několika třetími zeměmi, přijme Rada nezbytná naléhavá opatření. Rada rozhoduje na návrh Komise kvalifikovanou většinou.“

8 Článek 60 ES stanoví:

„1. Je-li činnost Společenství v případech uvedených v článku 301 považována za nezbytnou, Rada může postupem podle článku 301 vůči dotyčným třetím zemím přijmout nezbytná okamžitá opatření v oblasti pohybu kapitálu a plateb.

2. Dokud Rada nepřijme opatření podle odstavce 1, může členský stát, aniž je dotčen článek 297, z vážných politických důvodů a v případě naléhavosti vůči třetí zemi přijmout jednostranná opatření v oblasti pohybu kapitálu a plateb. Komise a ostatní členské státy budou o takových opatřeních informovány nejpozději do dne jejich vstupu v platnost.

Rada může na návrh Komise kvalifikovanou většinou rozhodnout, že dotyčný členský stát musí tato opatření změnit nebo zrušit. Předseda Rady informuje Evropský parlament o každém takovém rozhodnutí Rady.“

9 Podle čl. 307 prvního pododstavce ES:

„Práva a povinnosti vyplývající ze smluv uzavřených před 1. lednem 1958 nebo pro přistupující státy přede dnem jejich přistoupení mezi jedním nebo několika členskými státy na jedné straně a jedním nebo několika třetími zeměmi na straně druhé nejsou touto smlouvou dotčeny.“

10 Konečně článek 308 ES stanoví:

„Ukáže-li se, že k dosažení některého z cílů Společenství v rámci společného trhu je nezbytná určitá činnost Společenství, a tato smlouva mu k tomu neposkytuje nezbytné pravomoci, přijme Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně vhodná opatření.“

Skutečnosti předcházející sporu

11 Dne 15. října 1999 přijala Rada bezpečnosti Spojených národů (dále jen „Rada bezpečnosti“) rezoluci 1267 (1999), kterou mimo jiné odsoudila skutečnost, že na afghánském území jsou nadále přijímáni a cvičeni teroristé a jsou zde připravovány teroristické činy, opětovně potvrdila své přesvědčení, že potlačení mezinárodního terorismu je nezbytné pro zachování mezinárodního míru a bezpečnosti, a vyjádřila politování nad tím, že Taliban nadále poskytuje útočiště Usámu bin Ládinovi (Oussama ben Laden ve většině francouzských verzí dokumentů přijatých orgány Společenství) a umožňuje mu, jakož i jeho společníkům, řídit z území, které ovládají, síť táborů k výcviku teroristů a využívat Afghánistán jako základnu k provádění mezinárodní teroristické činnosti. V odstavci 2 této rezoluce Rada bezpečnosti požadovala, aby Taliban vydal neprodleně jmenovaného Usámu bin Ládina příslušným orgánům. Za účelem zajištění dodržení této povinnosti odst. 4 písm. b) rezoluce 1267 (1999) stanoví, že všechny státy musí zejména „[z]mrazit prostředky a jiné finanční zdroje, plynoucí mimo jiné z majetku ve vlastnictví Talibanu nebo přímo či nepřímo jím ovládaného, nebo vlastněného či ovládaného jakýmkoliv podnikem ve vlastnictví Talibanu nebo jím ovládaným, jak byly určeny výborem vytvořeným na základě dále uvedeného odstavce 6, a zajistit, aby ani dotčené prostředky nebo jiné finanční zdroje, ani jakékoliv další takto určené

prostředky nebo jiné finanční zdroje nebyly, ať už jejich občany nebo kteroukoliv jinou osobou nacházející se na jejich území, zpřístupněny Talibanu ani jakémukoliv podniku, který je v jeho vlastnictví nebo je Talibanem přímo či nepřímo ovládán, nebo použity v jejich prospěch, ledaže by výbor v konkrétním případě z humanitárních důvodů rozhodl jinak“.

- 12 V odstavci 6 rezoluce 1267 (1999) Rada bezpečnosti rozhodla v souladu s článkem 28 svého prozatímního jednacího řádu o zřízení výboru Rady bezpečnosti složeného ze všech jejích členů (dále jen „Výbor pro sankce“), pověřeného zejména dohledem nad prováděním opatření uložených v odstavci 4 členskými státy, určením prostředků a jiných finančních zdrojů uvedených v odstavci 4 a přezkoumáváním žádostí o výjimku z opatření uložených v témže odstavci 4.
- 13 Rada, domnívající se, že k provedení této rezoluce je nezbytná činnost Společenství, přijala dne 15. listopadu 1999 společný postoj 1999/727/SZBP o omezujících opatřeních proti Talibanu (Úř. věst. L 294, s. 1). Článek 2 tohoto společného postoje stanoví zmrazení prostředků a jiných finančních zdrojů, které jsou v držbě Talibanu v zahraničí, za podmínek vymezených v rezoluci Rady bezpečnosti 1267 (1999).
- 14 Dne 14. února 2000 Rada přijala na základě článků 60 ES a 301 ES nařízení (ES) č. 337/2000 o zákazu letů a zmrazení prostředků a finančních zdrojů afghánského Talibanu (Úř. věst. L 43, s. 1).
- 15 Dne 19. prosince 2000 Rada bezpečnosti přijala rezoluci 1333 (2000), která mimo jiné požaduje, aby se Taliban podřídil rezoluci 1267 (1999), a to zejména tím, že přestane poskytovat útočiště a výcvik mezinárodním teroristům a jejich organizacím a vydá Usámu bin Ládina příslušným orgánům k soudnímu řízení. Rada bezpečnosti

se rozhodla především zesílit zákaz letů a zmrazení prostředků zavedené v souladu s rezolucí 1267 (1999). Odstavec 8 písm. c) rezoluce 1333 (2000) tak stanoví, že všechny státy musí zejména „[z]mrazit bezodkladně prostředky a jiná finanční aktiva Usámy bin Ládina a s ním spojených jednotlivců a subjektů, jak jsou určeny [Výborem pro sankce], včetně organizace Al-Kajdá, a prostředky plynoucí z majetku ve vlastnictví Usámy bin Ládina a s ním spojených jednotlivců a subjektů nebo majetku, který je jimi přímo či nepřímo ovládán, a zajistit, aby ani dotčené prostředky nebo jiné finanční zdroje, ani jakékoliv další prostředky nebo jiné finanční zdroje nebyly, ať už jejich občany nebo kteroukoliv jinou osobou nacházející se na jejich území, zpřístupněny Usámu bin Ládinovi, jeho společníkům nebo jakémukoliv jinému subjektu v jejich vlastnictví nebo jimi přímo či nepřímo ovládanému, včetně organizace Al-Kajdá, nebo použity přímo či nepřímo v jejich prospěch.

- 16 V témže ustanovení Rada bezpečnosti pověřila Výbor pro sankce, aby na základě informací sdělených státy a regionálními organizacemi vedl aktualizovaný seznam jednotlivců a subjektů, které uvedený výbor identifikoval jako spojené s Usámou bin Ládinem, včetně organizace Al-Kajdá.
- 17 V odstavci 17 rezoluce 1333 (2000) Rada bezpečnosti vyzvala všechny členské státy a všechny mezinárodní nebo regionální organizace, včetně OSN a specializovaných institucí, aby striktně dodržovaly ustanovení uvedené rezoluce, bez ohledu na existenci jakýchkoliv práv přiznaných mezinárodní dohodou nebo jí uložených povinností.
- 18 V odstavci 23 rezoluce 1333 (2000) Rada bezpečnosti rozhodla, že opatření uložená mimo jiné na základě odstavce 8 budou uplatňována po dobu dvanácti měsíců a že na konci tohoto období rozhodne, zda mají být prodloužena na další období za stejných podmínek.

- 19 Rada, domnívající se, že k provedení této rezoluce je nezbytná činnost Společenství, přijala dne 26. února 2001 společný postoj 2001/154/SZBP o dodatečných omezujících opatřeních proti Talibanu a o změně společného postoje 96/746/SZBP (Úř. věst. L 57, s. 1). Článek 4 tohoto společného postoje stanoví:

„Prostředky a jiná finanční aktiva Usámy bin Ládina a osob a subjektů s ním spojených, jak byly určeny [Výborem pro sankce], budou zmrazeny a žádné prostředky nebo jiné finanční zdroje nebudou zpřístupněny Usámu bin Ládinovi ani osobám a subjektům s ním spojeným, jak byly určeny [Výborem pro sankce], v souladu s ustanoveními [rezoluce 1333 (2000)].“ *(neoficiální překlad)*

- 20 Dne 6. března 2001 Rada na základě článků 60 ES a 301 ES přijala nařízení (ES) č. 467/2001, kterým se zakazuje vývoz určitého zboží a služeb do Afghánistánu, zesiluje zákaz letů a rozšiřuje zmrazení prostředků a jiných finančních zdrojů afghánského Talibanu a zrušuje nařízení č. 337/2000 (Úř. věst. L 67, s. 1).

- 21 Podle bodu 3 odůvodnění tohoto nařízení opatření stanovená rezolucí 1333 (2000) „spadají do oblasti působnosti Smlouvy, a proto, zejména v zájmu vyhnutí se narušení hospodářské soutěže, jsou nutné právní předpisy Společenství k provádění příslušných rezolucí Rady bezpečnosti, pokud jde o území Společenství“.

- 22 Článek 1 nařízení č. 467/2001 definuje, co se rozumí „prostředky“ a „zmrazením prostředků“.

23 Podle článku 2 nařízení č. 467/2001:

„1. Všechny prostředky a jiné finanční zdroje patřící kterékoliv fyzické nebo právnické osobě nebo subjektu [označenému Výborem pro sankce] a uvedenému[mu] v příloze I se zmrazují.

2. Žádné prostředky nebo jiné finanční zdroje nesmí být dány k dispozici přímo nebo nepřímo osobám nebo subjektům označeným Výborem pro sankce proti Talibanu a uvedeným v příloze I anebo v jejich prospěch.

3. Odstavce 1 a 2 se nevztahují na prostředky a zdroje, kterým Výbor pro sankce proti Talibanu udělil výjimku. Tyto výjimky se získávají prostřednictvím příslušných orgánů členských států, které jsou uvedeny v příloze II.“

24 Podle čl. 9 odst. 2 nařízení č. 467/2001 „[v]ýjimky povolené Výborem pro sankce proti Talibanu se vztahují na celé území Společenství“.

25 Příloha I nařízení č. 467/2001 obsahuje seznam osob, subjektů a entit, na které se vztahuje zmrazení prostředků stanovené článkem 2. Podle čl. 10 odst. 1 nařízení č. 467/2001 je Komise zmocněna měnit nebo doplňovat uvedenou přílohu I na základě rozhodnutí Rady bezpečnosti nebo Výboru pro sankce.

26 Příloha II nařízení č. 467/2001 obsahuje seznam vnitrostátních orgánů příslušných k uplatnění mimo jiné čl. 2 odst. 3. Pokud jde o Irsko, jsou těmito orgány jednak Central Bank of Ireland, Financial Markets Department, a jednak Department of Foreign Affairs, Bilateral Economic Relations Section.

27 Dne 8. března 2001 Výbor pro sankce zveřejnil první konsolidovaný seznam subjektů a osob, na které se má vztahovat zmrazení prostředků na základě rezolucí Rady bezpečnosti 1267 (1999) a 1333 (2000). Tento seznam byl od té doby několikrát změněn a doplněn. Komise proto přijala na základě článku 10 nařízení č. 467/2001 různá nařízení, kterými změnila nebo doplnila přílohu I uvedeného nařízení.

28 Dne 19. října 2001 zveřejnil Výbor pro sankce nový dodatek ke svému seznamu ze dne 8. března 2001, obsahující mimo jiné jméno žalobce, označené za osobu spojenou s Usámou bin Ládinem, pod následujícím záznamem:

„Bin Muhammad, Ayadi Chafiq (A.K.A. Ayadi Shafiq, Ben Muhammad; A.K.A. Ayadi Chafik, Ben Muhammad; A.K.A. Aiadi, Ben Muhammad; A.K.A. Aiady, Ben Muhammad), Helene Meyer Ring 10-1415-80809, Munich, Germany; 129 Park Road, NW8, London, England; 28 Chausse Di Lille, Moscron, Belgium; Darvingasse 1/2/58-60, Vienna, Austria; Tunisia; DOB: 21 January 1963; POB: Safais (Sfax), Tunisia“.

29 Téhož dne Komise přijala nařízení (ES) č.2062/2001, kterým se potřeťí mění nařízení č. 467/2001 (Úř. věst. L 277, s. 25). Podle článku 1 tohoto nařízení bylo jméno žalobce doplněno do přílohy I nařízení č. 467/2001 pod záznamem:

„Bin Muhammad, Ayadi Chafiq (také znám jako Ayadi Shafiq, Ben Muhammad) (také znám jako Ayadi Chafik, Ben Muhammad) (také znám jako Aiadi, Ben

Muhammad) (také znám jako Aiady, Ben Muhammad), Helene Meyer Ring 10-1415-80809, Mnichov, Německo; 129 Park Road, Londýn NW8, Anglie; 28 Chaussée de Lille, Mouscron, Belgie; Darvingasse 1/2/58-60, Vídeň, Rakousko; Tunisko; narozen dne 21. 1. 1963 v Safais (Sfax), Tunisko“. (*neoficiální překlad*)

30 Dne 16. ledna 2002 Rada bezpečnosti přijala rezoluci 1390 (2002), která vymezuje opatření, jež mají být uložena vůči Usámu bin Ládinovi, členům organizace Al-Kajdá, jakož i Talibanu a dalším osobám, skupinám, podnikům a subjektům, které jsou s nimi spojeny. Tato rezoluce ve svých odstavcích 1 a 2 v podstatě stanoví, že opatření uložená v odst. 4 písm. b) rezoluce 1267 (1999) a v odst. 8 písm. c) rezoluce 1333 (2000), zejména zmrazení prostředků, budou zachována. Podle odstavce 3 rezoluce 1390 (2002) budou tato opatření přezkoumána Radou bezpečnosti dvanáct měsíců po jejich přijetí a na konci této lhůty Rada bezpečnosti buď schválí jejich pokračování, nebo rozhodne o jejich zdokonalení.

31 Rada, domnívající se, že k provedení této rezoluce je nezbytná činnost Společenství, přijala dne 27. května 2002 společný postoj 2002/402/SZBP o omezujících opatřeních proti Usámu bin Ládinovi, členům organizace Al-Kajdá a Talibanu a dalším osobám, skupinám, podnikům a subjektům, které jsou s nimi spojeny, a o zrušení společných postojů 96/746/SZBP, 1999/727/SZBP, 2001/154/SZBP a 2001/771/SZBP (Úř. věst. L 139, s. 4; Zvl. vyd. 18/01, s. 292). Článek 3 tohoto společného postoje nařizuje mimo jiné zachovat nadále zmrazení prostředků a jiných finančních aktiv nebo hospodářských zdrojů osob, skupin, podniků a subjektů uvedených v seznamu vypracovaném Výborem pro sankce na základě rezolucí Rady bezpečnosti 1267 (1999) a 1333 (2000).

32 Dne 27. května 2002 Rada přijala na základě článků 60 ES, 301 ES a 308 ES nařízení (ES) č. 881/2002 o zavedení některých zvláštních omezujících opatření namířených proti některým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem a o zrušení nařízení č. 467/2001 (Úř. věst. L 139, s. 9; Zvl. vyd. 18/01, s. 294, dále jen „napadené nařízení“).

33 Podle bodu 4 odůvodnění tohoto nařízení, opatření stanovená zejména rezolucí Rady bezpečnosti 1390 (2002) „spadají do působnosti Smlouvy, a proto je nutné zejména s cílem vyhnout se narušení hospodářské soutěže, aby rozhodnutí Rady bezpečnosti byla provedena odpovídajícími právními předpisy Společenství, pokud jde o území Společenství“.

34 Článek 1 napadeného nařízení definuje „prostředky“ a „zmrazení prostředků“ v zásadě stejně jako článek 1 nařízení č. 467/2001. Krom toho definuje, co se rozumí „hospodářskými zdroji“.

35 Podle článku 2 napadeného nařízení:

„1. Všechny prostředky a hospodářské zdroje, které patří fyzické nebo právnické osobě, skupině nebo subjektu určenému Výborem pro sankce a uvedenému v příloze I, nebo jsou v jeho vlastnictví nebo držbě, se zmrazují.

2. Žádné prostředky nesmějí být zpřístupněny přímo ani nepřímo právnické nebo fyzické osobě, skupině nebo subjektu označenému Výborem pro sankce a uvedenému v příloze I anebo [použity] v jeho prospěch.

3. Žádné hospodářské zdroje nesmějí být zpřístupněny přímo ani nepřímo fyzické nebo právnické osobě, skupině nebo subjektu označenému Výborem pro sankce a uvedenému v příloze I anebo [použity] v jeho prospěch, aby nebylo umožněno těmto osobám, skupinám nebo subjektům získat prostředky, zboží nebo služby.“

36 Podle článku 4 napadeného nařízení:

„1. Zakazuje se vědomá a úmyslná účast na činnostech, jejímž předmětem nebo účinkem je přímo nebo nepřímo obejít článek 2 nebo podporovat transakce stanovené v článku 3.

2. Každá informace, že toto nařízení je nebo bylo obcházeno, musí být oznámena příslušným orgánům členských států a přímo nebo prostřednictvím těchto příslušných orgánů Komisi.“

37 Podle čl. 7 odst. 2 napadeného nařízení, „[a]niž jsou dotčena práva a povinnosti členských států podle Charty OSN, udržuje Komise veškeré styky s Výborem pro sankce, které jsou nezbytné pro účinné provádění tohoto nařízení.“

38 Příloha I napadeného nařízení obsahuje seznam osob, skupin a subjektů, na které se vztahuje zmrazení prostředků uložené článkem 2. Tento seznam obsahuje mimo jiné jméno žalobce, uvedené pod záznamem:

„Bin Muhammad, Ayadi Chafiq (také znám jako Ayqadi Shafiq, Ben Muhammad; také znám jako Ayadi Chafik, Ben Muhammad; také znám jako Aiadi, Ben Muhammad; také znám jako Aiady, Ben Muhammad), Helene Meyer Ring 10-1415-80809, Mnichov, Německo; 129 Park Road, Londýn NW8, Anglie; 28 Chaussée de Lille, Mouscron, Belgie; Darvingasse 1/2/58-60, Vídeň, Rakousko; Tunisko; narozen dne 21. 1. 1963 v Safais (Sfax) v Tunisku.“

- 39 Dne 20. prosince 2002 Rada bezpečnosti přijala rezoluci 1452 (2002), určenou k usnadnění dodržování povinností v oblasti boje proti terorismu. Odstavec 1 této rezoluce upravuje určité odchylky a výjimky ze zmrazení prostředků a hospodářských zdrojů uloženého rezolucemi 1267 (1999), 1333 (2000) a 1390 (2002), které mohou, s výhradou souhlasu Výboru pro sankce, udělit státy z humanitárních důvodů.
- 40 Dne 17. ledna 2003 Rada bezpečnosti přijala rezoluci 1455 (2003), jejímž cílem je zdokonalit provádění opatření uložených v odst. 4 písm. b) rezoluce 1267 (1999), v odst. 8 písm. c) rezoluce 1333 (2000) a v odstavcích 1 a 2 rezoluce 1390 (2002). V souladu s odstavcem 2 rezoluce 1455 (2003) budou tato opatření znovu zdokonalena po uplynutí dvanácti měsíců anebo dříve, pokud to bude potřeba.
- 41 Rada, domnívající se, že k provedení rezoluce Rady bezpečnosti 1452 (2002) je nezbytná činnost Společenství, přijala dne 27. února 2003 společný postoj 2003/140/SZBP o výjimkách z omezujících opatření uložených společným postojem 2002/402/SZBP (Úř. věst. L 53, s. 62). Článek 1 tohoto společného postoje stanoví, že při provádění opatření uvedených v článku 3 společného postoje 2002/402/SZBP bere Evropské společenství v úvahu výjimky povolené rezolucí Rady bezpečnosti 1452 (2002).
- 42 Dne 27. března 2003 Rada přijala nařízení (ES) č. 561/2003, kterým se mění napadené nařízení, pokud jde o výjimky ze zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů (Úř. věst. L 82, s. 1; Zvl. vyd. 18/02, s. 91). V bodě 4 odůvodnění tohoto nařízení Rada uvádí, že opatření přijatá Společenstvím je třeba přizpůsobit rezoluci Rady bezpečnosti 1452 (2002).

43 Podle článku 1 nařízení č. 561/2003:

„V nařízení [...] č. 881/2003 se vkládá nový článek, který zní:

„Článek 2a

1. Článek 2 se nevztahuje na prostředky nebo jiné hospodářské zdroje, pokud:

- a) některý z příslušných orgánů členských států uvedených v příloze II rozhodne na žádost podanou dotčenou fyzickou nebo právnickou osobou, že tyto prostředky nebo jiné hospodářské zdroje jsou
 - i) nezbytné k hrazení základních výdajů včetně úhrad za potraviny, nájemné nebo hypotéku, léky a lékařské ošetření, daně, pojistné a poplatky za veřejné služby,
 - ii) určeny výlučně k hrazení přiměřených profesních odměn a náhrad výdajů vzniklých v souvislosti s poskytováním právních služeb,
 - iii) určeny výlučně k hrazení poplatků nebo nákladů na běžné vedení nebo správu zmrazených prostředků nebo jiných hospodářských zdrojů,

iv) nezbytné pro hrazení mimořádných výdajů;

b) toto rozhodnutí bylo oznámeno Výboru pro sankce;

c) i) v případě rozhodnutí podle písm. a) bodů i), ii) nebo iii) Výbor pro sankce nepodal proti dotyčnému rozhodnutí námitky ve lhůtě 48 hodin od jeho oznámení,

ii) v případě rozhodnutí podle písm. a) bodu iv) Výbor pro sankce dotyčné rozhodnutí schválil.

2. Každá osoba, která si přeje využít odstavce 1, podá žádost příslušnému orgánu členského státu uvedenému v příloze II.

Příslušný orgán uvedený v příloze II neprodleně písemně oznámí jak žadateli, tak všem jiným osobám nebo subjektům, kterých se žádost týká, zda uvedené žádosti vyhoví.

Příslušný orgán rovněž uvědomí ostatní členské státy, zda žádosti o výjimku vyhověl.

3. Prostředky, které jsou uvolněny a převedeny uvnitř Společenství za účelem úhrady výdajů nebo uznány na základě tohoto článku, nepodléhají dalším omezujícím opatřením podle článku 2.

[...]“

⁴⁴ Dne 19. května 2003 přijala Komise nařízení (ES) č. 866/2003, kterým se po osmnácté mění napadené nařízení (Úř. věst. L 124, s. 19; Zvl. vyd. 18/02, s. 114). Podle článku 1a bodu 5 přílohy tohoto nařízení se příloha I napadeného nařízení mění v tom smyslu, že záznam týkající se žalobce (viz bod 38 výše) se nahrazuje tímto záznamem:

„Ayadi Shafiq Ben Mohamed Ben Mohamed [také znám jako a) Bin Muhammad, Ayadi Chafiq, b) Ayadi Chafik, Ben Muhammad, c) Aiadi, Ben Muhammad, d) Aiady, Ben Muhammad, e) Ayadi Shafiq Ben Mohamed, f) Ben Mohamed, Ayadi Chafiq, g) Abou El Baraa], a) Helene Meyer Ring 10-1415-80809, Mnichov, Německo, b) 129 Park Road, NW8, Londýn, Anglie, c) 28 Chaussée de Lille, Mouscron, Belgie, d) Darvingasse 1/2/58-60, Vídeň, Rakousko; narozen dne 21. března 1963 ve Sfaxu v Tunisku; tuniský, bosenský, rakouský státní příslušník; cestovní pas č. E 423362 vydán v Islámábádu dne 15. května 1988; státní identifikační číslo: 1292931; další informace: jméno matky je Medina Abid; v současnosti se zdržuje v Irsku.“

⁴⁵ Dne 30. ledna 2004 přijala Komise nařízení (ES) č. 180/2004, kterým se po dvacáté deváté mění napadené nařízení (Úř. věst. L 28, s. 15; Zvl. vyd. 18/03, s. 25). Podle článku 1 a bodu 4 přílohy tohoto nařízení se příloha I napadeného nařízení mění v tom smyslu, že záznam týkající se žalobce (viz bod 38 výše) se nahrazuje tímto záznamem:

„Ayadi Shafiq Ben Mohamed Ben Mohamed [také znám jako a) Bin Muhammad, Ayadi Chafiq, b) Ayadi Chafik, Ben Muhammad, c) Aiadi, Ben Muhammad,

d) Aiady, Ben Muhammad, e) Ayadi Shafig Ben Mohamed, f) Ben Mohamed, Ayadi Chafig, g) Abou El Baraa], a) Helene Meyer Ring 10-1415, D-80809, Mnichov, Německo, b) 129 Park Road, NW8, Londýn, Spojené království, c) 28 Chaussée de Lille, Mouscron, Belgie. Datum narození: 21. března 1963. Místo narození: Sfax, Tunisko. Státní příslušnost: a) Tunisko, b) Bosna. Číslo cestovního pasu: E 423362 vydaný v Islámábádu dne 15. května 1988. Národní identifikační číslo: 1292931. Další údaje: jméno matky Medina Abid; v současné době se zdržuje v Irsku.“

46 Dne 30. ledna 2004 přijala Rada bezpečnosti rezoluci 1526 (2004), jejímž cílem je jednak zdokonalení provádění opatření uložených v odst. 4 písm. b) rezoluce 1267 (1999), v odst. 8 písm. c) rezoluce 1333 (2000) a v odstavcích 1 a 2 rezoluce 1390 (2002), a jednak posílení mandátu Výboru pro sankce. V souladu s odstavcem 3 rezoluce 1526 (2004) budou tato opatření opět zdokonalena po uplynutí 18 měsíců, nebo dříve, pokud to bude nezbytné.

47 Podle odstavce 18 rezoluce 1526 (2004) Rada bezpečnosti „důrazně pobízí všechny členské státy, aby v rámci možností informovaly osoby a subjekty zapsané na seznamu [Výboru pro sankce] o opatřeních proti nim přijatých, směrnicích [Výboru pro sankce] a o rezoluci 1452 (2002)“.

48 Dne 29. července 2005 přijala Rada bezpečnosti rezoluci 1617 (2005). Tato rezoluce stanoví mimo jiné zachování opatření uložených v odst. 4 písm. b) rezoluce 1267 (1999), v odst. 8 písm. c) rezoluce 1333 (2000) a v odstavcích 1 a 2 rezoluce 1390 (2002). V souladu s odstavcem 21 rezoluce 1617 (2005) budou tato opatření přezkoumána po uplynutí 17 měsíců, nebo dříve, pokud to bude nezbytné, za účelem jejich případného zesílení.

- 49 Dne 17. ledna 2006 přijala Komise nařízení (ES) č. 76/2006, kterým se po šedesáté prvé mění napadené nařízení (Úř. věst. L 12, s. 7). Podle článku 1a bodu 8 přílohy tohoto nařízení se příloha I napadeného nařízení mění v tom smyslu, že záznam týkající se žalobce (viz bod 45 výše) se nahrazuje tímto záznamem:

„Shafiq Ben Mohamed Ben Mohamed Al-Ayadi [také znám jako a) Bin Muhammad, Ayadi Chafiq, b) Ayadi Chafik, Ben Muhammad, c) Aiadi, Ben Muhammad, d) Aiady, Ben Muhammad, e) Ayadi Shafiq Ben Mohamed, f) Ben Mohamed, Ayadi Chafiq, g) Abou El Baraa]. Adresa: a) Helene Meyer Ring 10-1415-80809, Mnichov, Německo, b) 129 Park Road, NW8, Londýn, Anglie, c) 28 Chaussée de Lille, Mouscron, Belgie, d) Street of Provare 20, Sarajevo, Bosna a Hercegovina (poslední evidovaná adresa v Bosně a Hercegovině). Datum narození: a) 21. 3. 1963, b) 21. 1. 1963. Místo narození: Sfax, Tunisko. Státní příslušnost: a) Tunisko, b) Bosna a Hercegovina. Číslo pasu: a) E 423362 vydaný v Islámábádu 15. 5. 1988, b) 0841438 (pas Bosny a Hercegoviny vydaný dne 30. 12. 1998, platný do 30. 12. 2003). Národní identifikační číslo: 1292931. Další informace: a) adresa v Belgii je PO box, b) otec se jmenuje Mohamed, matka se jmenuje Medina Abid; c) údajně žije v Dublinu v Irsku.“

Řízení

- 50 Návrhem zapsaným do rejstříku kanceláře Soudu dne 26. srpna 2002 podal Ch. Ayadi proti Radě a Komisi žalobu směřující k částečnému zrušení napadeného nařízení.
- 51 Samostatným podáním došlým kanceláři Soudu dne 25. října 2002 Komise vznesla námitku nepřípustnosti na základě článku 114 jednacího řádu Soudu. Žalobce předložil své vyjádření k této námitce dne 18. prosince 2002. Usnesením ze dne

3. února 2003 Soud (druhý senát) odmítl žalobu jako nepřipustnou v rozsahu, v němž směřovala proti Komisi, a uložil žalobci náhradu nákladů řízení souvisejících s touto částí žaloby.

- 52 Samostatným podáním došlým kanceláři Soudu dne 13. listopadu 2002 podal Ch. Ayadi žádost o poskytnutí právní pomoci. Usnesením ze dne 3. února 2003 předseda druhého senátu Soudu rozhodl o poskytnutí bezplatné právní pomoci Ch. Ayadimu.
- 53 Podáním zapsaným do rejstříku kanceláře Soudu dne 8. ledna 2003 podalo Spojené království Velké Británie a Severního Irska návrh na vstup do probíhajícího řízení jako vedlejší účastník na podporu žalované. Usnesením ze dne 7. února 2003 předseda druhého senátu Soudu toto vedlejší účastenství povolil. Vedlejší účastník předložil svůj spis ve stanovené lhůtě.
- 54 Podáním zapsaným do rejstříku kanceláře Soudu dne 24. července 2003 podala Komise návrh na vstup do probíhajícího řízení jako vedlejší účastník na podporu žalované. Usnesením ze dne 22. října 2003 předseda druhého senátu Soudu toto vedlejší účastenství povolil na základě čl. 116 odst. 6 jednacího řádu.
- 55 Na základě zprávy soudce zpravodaje rozhodl Soud (druhý senát) o zahájení ústní části řízení.
- 56 Řeči účastníků řízení, s výjimkou Spojeného království, které bylo omluveno, a jejich odpovědi na otázky položené Soudem byly vyslechnuty na jednání konaném dne 25. října 2005.

Návrhová žádání účastníků řízení

57 Žalobce navrhuje, aby Soud:

- zrušil článek 2 a v rozsahu, v němž souvisí s článkem 2, i článek 4 napadeného nařízení;
- podpůrně, zrušil záznam o žalobci v příloze I napadeného nařízení;
- uložil Radě náhradu nákladů řízení.

58 Na jednání žalobce upřesnil, že jeho žaloba směřuje proti napadenému nařízení pouze v rozsahu, v němž se jej bezprostředně a osobně dotýká, což Soud zanesl do protokolu o jednání.

59 Rada, podporovaná Spojeným královstvím a Komisí, navrhuje, aby Soud:

- zamítl žalobu;
- uložil žalobci náhradu nákladů řízení.

Skutkový stav

- ⁶⁰ Žalobce uvádí, že je tuniským státním příslušníkem a bydlí od roku 1997 v Irsku, společně se svou manželkou, rovněž s tuniskou státní příslušností, a jejich dvěma nezletilými dětmi, oběma s irskou státní příslušností. Jeho bankovní účty v Irsku a ve Spojeném království byly na příkaz těchto dvou členských států zmrazeny. Žalobce, který uznává, že byl Výborem pro sankce označen za osobu spojenou s Usámou bin Ládinem, zpochybňuje opodstatněnost tohoto označení, ovšem připouští, že toto zpochybnění není předmětem projednávané žaloby.

Právní otázky

1. *K přípustnosti*

Argumenty účastníků řízení

- ⁶¹ Spojené království ve svém spisu vedlejšího účastníka poukazuje na to, že majetek žalobce byl zmrazen na základě nařízení č. 467/2001. Napadené nařízení se omezuje na zachování zmrazení jeho majetku, aniž by ve smyslu judikatury měnilo podstatným způsobem právní postavení žalobce (rozsudek Soudního dvora ze dne 11. listopadu 1981, IBM v. Komise, 60/81, Recueil, s. 2639, bod 9). Za těchto podmínek Spojené království tvrdí, že žalobce měl napadnout nařízení č. 467/2001 a že projednávaná žaloba, směřující proti napadenému nařízení, byla podána opožděně, a je tedy nepřipustná.
- ⁶² Na jednání žalobce uplatnil, že účinky nařízení č. 467/2001 byly striktně časově omezeny, stejně jako účinky rezoluce Rady bezpečnosti 1333 (2000), kterou toto nařízení provádělo (viz bod 18 výše). Naopak časové účinky napadeného nařízení

jsou neomezené, stejně jako účinky rezoluce Rady bezpečnosti 1390 (2002), kterou toto nařízení provádí a která stanoví pouze možnost změny po uplynutí dvanácti měsíců (viz bod 30 výše). Přijetí napadeného nařízení tedy způsobilo podstatnou změnu právního postavení žalobce.

- ⁶³ Rada si nepřála na jednání zaujmout stanovisko k této otázce. Naproti tomu Komise se připojila k názoru Spojeného království. Podle Komise časové omezení dotčených rezolucí Rady bezpečnosti není relevantní skutečností pro odlišení nařízení č. 467/2001 od napadeného nařízení, jelikož všechny tyto rezoluce stanoví mechanismus přezkumu své použitelnosti po uplynutí dvanácti měsíců. Okolnost, že je napadené nařízení založeno na odlišném právním základě než nařízení č. 467/2001, rovněž není relevantní, jelikož podle Komise nezpůsobuje změnu právního postavení žalobce.

Závěry Soudu

- ⁶⁴ Podle čl. 40 čtvrtého pododstavce Statutu Soudního dvora se návrhová žádání obsažená v návrhu na vstup vedlejšího účastníka do řízení omezí na podporu návrhových žádání některého z účastníků řízení. Mimoto podle čl. 116 odst. 3 jednacího řádu Soudu musí vedlejší účastník přijmout stav řízení, jaký je tu v době jeho vstupu do něj.
- ⁶⁵ Rada přitom ve svých návrhových žádáních nevznesla námitku nepřipustnosti.

- ⁶⁶ Spojené království a Komise tedy nejsou oprávněny vznést takovou námitku nepřipustnosti a Soud nemá povinnost zkoumat důvody uplatňované v tomto ohledu (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 24. března 1993, CIREFS a další v. Komise, C-313/90, Recueil, s. I-1125, bod 22).
- ⁶⁷ Z ustálené judikatury nicméně vyplývá, že Soud může podle článku 113 svého jednacího řádu kdykoliv bez návrhu zkoumat, zda jsou splněny nepominutelné podmínky řízení včetně těch, kterých se dovolávají vedlejší účastníci (viz rozsudek Soudu ze dne 14. dubna 2005, Sniace v. Komise, T-88/01, Sb. rozh. s. II-1165, bod 52, a uvedená judikatura).
- ⁶⁸ V projednávaném případě se námitka nepřipustnosti, vznesená vedlejšími účastníky, vztahuje k podmínkám řízení, jelikož se týká přípustnosti žaloby (rozsudek Soudního dvora ze dne 29. dubna 2004, Itálie v. Komise, C-298/00 P, Recueil, s. I-4087, bod 35). Soud ji tedy může přezkoumat i bez návrhu.
- ⁶⁹ Ačkoli se Spojené království na podporu této námitky nepřipustnosti dovolávalo rozsudku IBM v. Komise, bod 61 výše, je tato námitka založena především na ustálené judikatuře Soudního dvora a Soudu týkající se potvrzujících aktů.
- ⁷⁰ Podle této judikatury je žaloba na neplatnost proti aktu čistě potvrzujícímu dřívější, včas nenapadený akt, nepřipustná (rozsudky Soudního dvora ze dne 15. prosince 1988, Irish Cement v. Komise, 166/86 a 220/86, Recueil, s. 6473, bod 16, a ze dne 11. ledna 1996, Zunis Holding a další v. Komise, C-480/93 P, Recueil, s. I-1, bod 14). Akt pouze potvrzuje dřívější akt, jestliže neobsahuje oproti dřívějšímu aktu žádnou novou skutečnost a jeho přijetí nepředcházelo nové přezkoumání situace adresáta tohoto dřívějšího aktu (rozsudek Soudního dvora ze dne 9. března 1978, Herpels v. Komise, 54/77, Recueil, s. 585, bod 14, a usnesení Soudního dvora ze dne 7. prosince 2004, Internationaler Hilfsfonds v. Komise, C-521/03, nezveřejněné ve

Sbírce rozhodnutí, bod 47; rozsudek Soudu ze dne 15. října 1997, IPK v. Komise, T-331/94, Recueil, s. II-1665, bod 24, a usnesení Soudu ze dne 4. května 1998, BEUC v. Komise, T-84/97, Recueil, s. II-795, bod 52).

- 71 V projednávaném případě je nutno konstatovat, že napadené nařízení je ve vztahu k nařízení č. 467/2001 novým aktem a že jeho přijetí předcházelo nové přezkoumání situace osob uvedených, stejně jako žalobce, v seznamech v přílohách těchto nařízení.
- 72 Především jak název, tak preambule a hmotněprávní ustanovení těchto dvou nařízení se výrazně liší, což samo o sobě dostačuje k vyvrácení tvrzení, že jedno nařízení pouze potvrzuje druhé. Definice „prostředků“ obsažená v článku 1 napadeného nařízení tak neodpovídá přesně definici „prostředků“ obsažené v článku 1 nařízení č. 467/2001 a prvně uvedené nařízení stanoví kromě zmrazení prostředků i zmrazení „hospodářských zdrojů“, které nestanoví druhé nařízení.
- 73 Dále, nařízení č. 467/2001 bylo přijato za účelem provedení rezoluce Rady bezpečnosti 1333 (2000) ve Společenství, v souladu se společným postojem 2001/154, zatímco napadené nařízení bylo přijato za účelem provedení rezoluce 1390 (2002), v souladu se společným postojem 2002/402.
- 74 Rezoluce 1390 (2002) a společný postoj 2002/402 nesporně obsahují nové skutečnosti oproti rezoluci 1333 (2000) a společnému postoji 2001/154 a přijetí prvně uvedených aktů předcházelo přezkoumání situace vyplývající z druhých dvou aktů. Totéž tedy nutně platí i o napadeném nařízení ve vztahu k nařízení č. 467/2001.

- 75 Podle bodů 3 a 7 odůvodnění společného postoje 2002/402 rezoluce 1390 (2002) „upravuje oblast působnosti sankcí týkajících se zmrazení prostředků“ uvalených prostřednictvím rezoluce 1333 (2000), a „[p]roto by měla být omezující opatření Evropské unie [...] upravena v souladu s rezolucí 1390 (2002)“. Stejně tak podle bodů 2 a 4 odůvodnění napadeného nařízení, „Rada bezpečnosti rozhodla mimo jiné [...] že by měl být upraven rozsah zmrazení prostředků“, a tedy „je nutné [...] [přijmout] odpovídající právní předpisy Společenství“.
- 76 Konkrétně podle odstavce 23 rezoluce 1333 (2000) měla být opatření stanovená touto rezolucí uplatňována po dobu dvanácti měsíců a po skončení tohoto období měla Rada bezpečnosti určit, zda se jim Taliban podřídil, a podle toho rozhodnout, zda mají být tato opatření prodloužena na další období za stejných podmínek. Rezoluce 1390 (2002) tedy obsahuje novou a významnou skutečnost oproti rezoluci 1333 (2000) v tom, že výrazně rozšiřuje její časovou působnost.
- 77 V rozporu s tím, co tvrdí Spojené království a Komise, tak bylo rezolucí 1390 (2002), společným postojem 2002/402 a napadeným nařízením právní postavení žalobce podstatným způsobem změněno. Prostřednictvím těchto aktů totiž zůstávají prostředky žalobce zmrazeny i po uplynutí období dvanácti měsíců stanoveného v odstavci 23 rezoluce 1333 (2000), zatímco pokud by uvedené akty nebyly přijaty, povinnost zmrazit prostředky žalobce uložená všem členským státům OSN, kterou stanoví uvedená rezoluce, by po uplynutí příslušného období automaticky zanikla a akty Společenství provádějící tyto rezoluce by se staly bezpředmětnými.
- 78 Krom toho, i když je pravda, že podle odstavce 1 rezoluce 1390 (2002) se Rada bezpečnosti rozhodla „zachovat“ opatření uložená rezolucí 1333 (2000), stalo se tak po jejich přezkoumání, jak to stanovil již odstavec 23 této rezoluce a jak to potvrzuje

odstavec 3 rezoluce 1390 (2002), podle nějž budou jím stanovená opatření znovu „přezkoumána“ za dvanáct měsíců.

79 Konečně nařízení č. 467/2001 bylo přijato pouze na právním základě článků 60 ES a 301 ES v době, kdy dotčená opatření směřovala k přerušení nebo omezení hospodářských vztahů s třetí zemí, zatímco napadené nařízení bylo přijato na právním základě článků 60 ES, 301 ES a 308 ES, v době, kdy již neexistoval žádný vztah mezi těmito opatřeními a územím nebo vládnoucím režimem třetí země. V rozporu s tím, co tvrdila Komise na jednání, tato změna právního základu dotčených aktů, k níž došlo s ohledem na vývoj mezinárodní situace, do jehož rámce se postupně začleňovaly sankce stanovené Radou bezpečnosti a prováděné Společenstvím, představuje skutečně novou skutečnost a vyžaduje přezkoumání situace žalobce. Z toho vyplynula změna jeho právního postavení, která mu umožňuje mimo jiné dovolávat se na podporu své žaloby na neplatnost zcela jiných žalobních důvodů a právních argumentů (viz v tomto smyslu rozsudky Soudu ze dne 21. září 2005, Yusuf a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise, T-306/01, Sb. rozh. s

. II-3533, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku, dále jen „rozsudek Yusuf“, body 108 až 124 a body 125 až 170, a ze dne 19. června 2003, Kadi v. Rada a Komise, T-315/01, Sb. rozh. s. II-3649, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku, dále jen „rozsudek Kadi“, body 87 až 135).

80 Z toho vyplývá, že námitka nepřipustnosti vznesená Spojeným královstvím a Komisí musí být zamítnuta.

81 Pokud jde o ostatní podmínky přípustnosti žaloby, je třeba uvést, rovněž bez návrhu, že vzhledem k tomu, že žalobce je jmenovitě uveden v příloze I napadeného nařízení, je tímto aktem bezprostředně a osobně dotčen ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES, třebaže má tento akt nepochybně obecnou působnost (viz v tomto smyslu rozsudek Yusuf, bod 186). Projednávaná žaloba je tedy přípustná.

2. *K věci samé*

- 82 Na podporu svých návrhových žádání se žalobce dovolává v podstatě tří žalobních důvodů vycházejících, zaprvé, z nedostatku pravomoci Rady k přijetí článků 2 a 4 napadeného nařízení (dále jen „napadená ustanovení“), jakož i ze zneužití pravomoci, zadruhé, z porušení základních zásad subsidiarity, proporcionality a dodržování lidských práv, a zatřetí, z porušení podstatných formálních náležitostí.

K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nedostatku příslušnosti, jakož i ze zneužití pravomoci

Argumenty účastníků řízení

- 83 Podle žalobce články 60 ES a 301 ES nepřiznávají Radě pravomoc přijmout napadená ustanovení, jelikož vláda afghánského Talibanu se zhroutila již před jejich přijetím. Tato ustanovení opravňují výlučně k přijetí opatření určených k pozastavení, omezení nebo úplnému přerušení „hospodářských vztahů s jednou nebo několika třetími zeměmi“. Na rozdíl od nařízení č. 467/2001, které stanoví hospodářské sankce vůči Afghánistánu, se přitom napadené nařízení vztahuje pouze na společníky Usámy bin Ládina, síť Al-Kajdá a Taliban. Tito posledně uvedení nejsou třetími zeměmi a nepředstavují vládu žádné části Afghánistánu.
- 84 Pokud jde o článek 308 ES, žalobce tvrdí, že nepřiznává Radě pravomoc nařít členskými státy uložit hospodářské sankce vůči jednotlivcům při porušení jejich základních práv. Taková pravomoc překračuje meze pravomoci, kterou restriktivním způsobem přiznávají články 60 ES a 301 ES.

85 Přijetí napadených ustanovení tedy představuje rovněž zneužití pravomoci svěřených Radě články 60 ES a 301 ES.

86 Rada nesouhlasí s argumenty žalobce odkazujíc na rozsudky Yusuf a Kadi.

Závěry Soudu

87 Soud se již v rozsudcích Yusuf (body 107 až 170) a Kadi (body 87 až 135) vyjádřil k pravomoci Společenství na základě článků 60 ES, 301 ES a 308 ES k přijetí takových ustanovení, jako jsou ustanovení obsažená v napadeném nařízení, která stanoví hospodářské a finanční sankce vůči jednotlivcům v rámci boje proti mezinárodnímu terorismu, a to na rozdíl od toho, co stanovilo nařízení č. 467/2001, už bez prokazování jakéhokoliv vztahu ke třetí zemi.

88 Při této příležitosti, jak výslovně uznal žalobce na jednání v odpověď na otázku Soudu, byly vyčerpávajícím způsobem zodpovězeny argumenty v podstatě totožné s argumenty uplatňovanými účastníky řízení v souvislosti s touto otázkou v rámci tohoto řízení (viz pokud jde o obdobné argumenty uplatňované účastníky řízení ve věci, ve které byl vydán rozsudek Yusuf, body 80 až 106 tohoto rozsudku, a pokud jde o obdobné argumenty uplatňované účastníky řízení ve věci, ve které byl vydán rozsudek Kadi, body 64 až 86 tohoto rozsudku).

89 Na závěr svých úvah Soud uvedl, že „orgány a Spojené království tedy právem tvrdí, že Rada byla příslušná k přijetí napadeného nařízení, které ve Společenství provádí hospodářské a finanční sankce stanovené společným postojem 2002/402 na

společném základě článků 60 ES, 301 ES a 308 ES“ (rozsudek Yusuf, bod 170, a Kadi, bod 135).

90 Z důvodů v podstatě totožných s důvody uvedenými v rozsudcích Yusuf a Kadi je tedy třeba zamítnout žalobní důvody žalobce vycházející z nedostatku pravomoci Společenství (viz, pokud jde o možnost soudu Společenství odůvodnit rozsudek odkazem na dřívější rozsudek, jímž bylo rozhodnuto o otázkách v podstatě totožných, rozsudek Soudního dvora ze dne 25. října 2005, Crailsheimer Volksbank, C-229/04, Sb. rozh. s. I-9273, body 47 až 49).

91 Pokud jde o žalobní důvod vycházející ze zneužití pravomoci, který jediný může odlišit projednávanou věc od věcí, ve kterých byly vydány rozsudky Yusuf a Kadi, musí být rovněž zamítnut, protože je předkládán pouze jako logický důsledek ostatních žalobních důvodů žalobce týkajících se pravomoci.

92 První žalobní důvod musí být tedy zamítnut v plném rozsahu.

K druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení základních zásad subsidiarity, proporcionality a dodržování lidských práv

Argumenty účastníků řízení

93 V první části žalobního důvodu žalobce tvrdí, že napadená ustanovení porušují zásadu subsidiarity v tom, že členským státům ukládají, aby přijaly, na základě jejich povinností podle práva Společenství, opatření, která podle mezinárodního práva náležejí do jejich svobodné volby.

- 94 V tomto ohledu žalobce uplatňuje, že články 25 a 41 Charty Spojených národů, vykládané ve světle zásad této organizace a zejména zásady svrchované rovnosti členských států uvedené v čl. 2 bodě 1 uvedené Charty, neukládají členským státům OSN povinnost provést opatření, k jejichž přijetí je Rada bezpečnosti „vyzve“, bez jakékoliv změny. Členské státy si naopak mohou svobodně zvolit způsob, jakým na tuto výzvu odpoví.
- 95 Naproti tomu výklad Rady, podle nějž odst. 8 písm. c) a odstavec 17 rezoluce Rady bezpečnosti 1333 (2000) zavazuje členy OSN, a v důsledku toho i orgány Společenství, je v rozporu se základními normami mezinárodního práva a zejména s články 7, 8, 17, 22 a 23 Všeobecné deklarace lidských práv, přijaté valným shromážděním Spojených národů dne 10. prosince 1948, v tom, že umožňuje Výboru pro sankce, aby členům Spojených národů uložil povinnost zbavit jím určeného jednotlivce veškerých finančních zdrojů, aniž by dotčený měl právo seznámit se s důvody tohoto opatření nebo skutečnostmi, na nichž je založeno, a aniž by měl přístup k nezávislému nebo soudnímu orgánu, který by mohl rozhodnout o opodstatněnosti tohoto opatření.
- 96 Krom toho, i za předpokladu, že by dotčené rezoluce Rady bezpečnosti členské státy zavazovaly, Rada nevysvětlila, proč musela v projednávaném případě jednat místo nich.
- 97 V druhé části žalobního důvodu žalobce tvrdí, že napadená ustanovení porušují zásadu proporcionality, jelikož ve svém důsledku připravují jednotlivce o jakýkoli příjem a jakoukoli sociální pomoc, a v konečném důsledku o jakékoli prostředky k obživě jeho i jeho rodiny. Taková opatření nejsou nezbytná, ani za účelem zbavení zdrojů Usámy bin Ládina.

98 Ve třetí části žalobního důvodu žalobce tvrdí, že napadená ustanovení porušují jeho základní práva, zejména právo na přístup ke svému majetku uznané článkem 1 prvního dodatkového protokolu k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP“) a právo na soudní ochranu uznané článkem 6 EÚLP. Důsledkem těchto opatření, která jsou podle žalobce v rozporu s ústavními tradicemi členských států, je to, že žalobce bude nucen krást, aby přežil, což představuje rovněž ponižující zacházení zakázané článkem 3 EÚLP a odepření respektování jeho důstojnosti v rozporu s článkem 8 EÚLP.

99 Pokud jde konkrétněji o tvrzené porušení práva na přístup ke svému majetku, žalobce na jednání uznal, že toto porušení musí být posuzováno pouze s ohledem na nyní platnou právní úpravu, v souladu s tím, co bylo rozhodnuto v rozsudcích Yusuf (bod 287) a Kadi (bod 236), a že je tedy namístě vzít v úvahu výslovně stanovené možnosti výjimek a odchylek ze zmrazení prostředků uvedené v nařízení č. 561/2003, přijatého po podání projednávané žaloby.

100 V tomto ohledu žalobce připustil, že mu irské orgány poskytují sociální dávky nezbytné k hrazení jeho základních výdajů, takže není zbaven veškerých zdrojů nebo prostředků k obživě. Napadené nařízení mu nicméně neumožňuje, a to ani ve znění nařízení č. 561/2003, požívat dalších sociálních výhod, brání mu vést normální život a činí jej zcela závislým na Irském státě, pokud jde o jeho obživu. Žalobce konkrétněji tvrdil, že mu článek 2 napadeného nařízení neumožňuje vykonávat jakoukoliv profesní činnost, ať jako zaměstnanec nebo osoba samostatně výdělečně činná. Bylo mu tak odmítnuto udělení licence řidiče taxi. V každém případě by pro něj bylo nemožné pronajmout si vozidlo nebo být placen zákazníky, protože by mu tím byly zpřístupněny prostředky nebo hospodářské zdroje ve smyslu tohoto ustanovení.

- 101 Pokud jde konkrétněji o tvrzené porušení práva na soudní ochranu, žalobce na jednání uznal, že soudní přezkum vykonávaný v projednávaném případě Soudem, se v rozsahu, v němž se incidenčně týká dotčených rezolucí Rady bezpečnosti, musí omezit na ověření dodržení vyšších pravidel mezinárodního práva, náležejících k *ius cogens*, jak bylo rozhodnuto v rozsudcích Yusuf (body 276 a další) a Kadi (body 225 a další).
- 102 Žalobce nicméně tvrdil, že závěry, k nimž dospěl Soud v rozsudcích Yusuf (zejména v bodech 344 a 345) a Kadi (zejména v bodech 289 a 290), nejsou použitelné v projednávaném případě. Jednak zmrazení jeho prostředků nelze, na rozdíl od toho, co bylo rozhodnuto v těchto dvou rozsudcích, považovat za dočasné zajišťovací opatření, nýbrž za skutečnou konfiskaci. Zadruhé, neexistuje účinný mechanismus přezkumu jednotlivých opatření zmrazujících prostředky, o nichž rozhodla Rada bezpečnosti, takže hrozí, že jeho majetek zůstane zmrazen po zbytek jeho života. V tomto ohledu žalobce uplatnil, že se marně snažil přesvědčit Radu bezpečnosti, aby změnila své stanovisko vůči němu. Dne 5. února a 19. května 2004 tak zaslal dvě žádosti irským orgánům, aby mu pomohly dosáhnout jeho výmazu ze seznamu Výboru pro sankce. Dopisem ze dne 10. října 2005 mu tyto orgány sdělily, že jeho spis je stále přezkoumáván, aniž by daly najevo, že podniknou nějaký krok v jeho prospěch.
- 103 Rada, podporovaná vedlejšími účastníky, nesouhlasí s argumenty žalobce, odkazujíc na rozsudky Yusuf a Kadi.

Závěry Soudu

- 104 Nejprve je třeba přezkoumat první část žalobního důvodu a poté společně druhou a třetí část. Ověření případného porušení základních práv žalobce napadeným

nařízením totiž nutně zahrnuje posouzení dodržení zásady proporcionality tímto aktem s ohledem na cíl, který sleduje (stanovisko generálního advokáta Légera ve spojených věcech C-317/04 a C-318/04, Parlament v. Rada a Komise, Sb. rozh. s. I-4721, bod 107).

— K první části druhého žalobního důvodu, vycházející z porušení zásady subsidiarity

¹⁰⁵ Žalobce v podstatě tvrdí, že i za předpokladu, že by články 60 ES, 301 ES a 308 ES odůvodňovaly obecnou pravomoc Společenství přijmout taková opatření, jako jsou opatření dotčená v projednávaném případě (otázka, která je předmětem prvního žalobního důvodu), nic to nemění na tom, že členské státy mohou lépe posoudit, jaká konkrétní opatření vyžaduje provedení rezoluce Rady bezpečnosti. Přijetím napadeného nařízení Rada zasáhla do jejich svobody volby a porušila zásadu subsidiarity.

¹⁰⁶ V tomto ohledu je třeba připomenout, že zásada subsidiarity je stanovena v čl. 5 druhém pododstavci ES, podle kterého Společenství jedná v oblastech, které nespádají do jeho výlučné pravomoci, pouze tehdy a do té míry, pokud sledovaných cílů nemůže být dosaženo uspokojivě na úrovni členských států, a proto, z důvodu jejich rozsahu či účinků, jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství.

¹⁰⁷ Podle ustálené judikatury soud Společenství přezkoumává legalitu aktů Společenství s ohledem na tuto obecnou zásadu [viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora ze dne 10. prosince 2002, *British American Tobacco (Investments) a Imperial Tobacco*, C-491/01, Recueil, s. I-11453, body 177 až 185, a ze dne 14. dubna 2005, *Belgie v. Komise*, C-110/03, Sb. rozh. s. I-2801, bod 58; rozsudek Soudu ze dne 23. října 2003, *Van den Bergh Foods v. Komise*, T-65/98, Recueil, s. II-4653, body 197 a 198].

- 108 Soud se nicméně domnívá, že této obecné zásady se nelze dovolávat v oblasti použití článků 60 ES a 301 ES, dokonce ani za předpokladu, že nespadá do výlučné pravomoci Společenství (viz v tomto ohledu čl. 60 odst. 2 ES).
- 109 Pokud jde o pozastavení nebo omezení hospodářských vztahů s třetími zeměmi, tato ustanovení totiž sama předpokládají zásah Společenství, je-li jeho činnost „považována za nezbytnou“ ve společném postoji nebo společné akci, přijatých na základě ustanovení Smlouvy o EU o společné zahraniční a bezpečnostní politice (SZBP).
- 110 V oblasti použití článků 60 ES a 301 ES tak Smlouva o EU svěřuje Unii pravomoc určit, že činnost Společenství je nezbytná. Takové určení spadá do výkonu diskreční pravomoci Unie. Vylučuje právo jednotlivců zpochybnit s ohledem na zásadu subsidiarity, uvedenou v čl. 5 druhém pododstavci ES, legalitu akce uskutečněné následně Společenstvím v souladu se společným postojem nebo společnou akcí SZBP Unie.
- 111 Krom toho, vzhledem k tomu, že Soud v rozsudcích Yusuf (body 158 a následující) a Kadi (body 122 a následující) připustil, že oblast uplatnění článků 60 ES a 301 ES může být použitím článku 308 ES jako doplňujícího právního základu rozšířena na přijetí hospodářských a finančních sankcí vůči jednotlivcům v rámci boje proti mezinárodnímu terorismu bez prokazování jakéhokoliv vztahu ke třetí zemi, nutně z toho vyplývá, že jednotlivci nemohou zpochybňovat s ohledem na zásadu subsidiarity ani legalitu opatření Společenství přijatých na tomto základě v souladu se společným postojem nebo společnou akcí SZBP Unie.

112 V každém případě, i za předpokladu, že by se zásada subsidiarity použila za takových okolností, jako jsou okolnosti v projednávaném případě, je zjevné, že jednotné provedení rezolucí Rady bezpečnosti, které jsou závazné pro všechny členy OSN bez rozdílu, v členských státech, lze lépe uskutečnit na úrovni Společenství než na vnitrostátní úrovni.

113 Konečně, pokud jde o výtku, že Rada zasáhla do svobody volby členských států, Rada správně zdůrazňuje, že společný postoj 2002/402 vyjadřuje jednomyslné stanovisko členských států, podle něž je za účelem provedení zmrazení prostředků, o němž rozhodla Rada bezpečnosti, nezbytná činnost Společenství. Jak uvádí Spojené království, vzhledem k tomu, že se členské státy samy rozhodly splnit své závazky podle Charty Spojených národů prostřednictvím aktu Společenství, nelze vytýkat Radě, že splněním jejich vůle zasáhla do jejich svobody volby.

114 První část druhého žalobního důvodu tedy musí být zamítnuta.

— Ke druhé a třetí části druhého žalobního důvodu, vycházejícím z porušení zásad proporcionality a dodržování lidských práv

115 S jedinou výhradou specifické právní otázky, která bude přezkoumána v bodě 156 dále, se Soud již v rozsudcích Yusuf (body 226 až 346) a Kadi (body 176 až 291) vyjádřil ke všem právním otázkám, které uvádějí účastníci řízení v rámci druhé a třetí části druhého žalobního důvodu projednávané žaloby.

116 Při této příležitosti Soud konstatoval zejména následující:

- z hlediska mezinárodního práva mají závazky členských států OSN na základě Charty Spojených národů přednost před jakýmkoliv jiným závazkem vnitrostátního práva nebo mezinárodního smluvního práva včetně závazků na základě EÚLP pro ty z nich, které jsou členy Rady Evropy, a závazků na základě Smlouvy o ES pro ty z nich, které jsou rovněž členy Společenství (rozsudky Yusuf, bod 231, a Kadi, bod 181);
- tato přednost se vztahuje i na rozhodnutí obsažená v rezoluci Rady bezpečnosti, v souladu s článkem 25 Charty Spojených národů (rozsudky Yusuf, bod 234, a Kadi, bod 184);
- i když Společenství není členem Spojených národů, je třeba mít za to, že na základě samotné Smlouvy o svém založení je vázáno povinnostmi vyplývajícími z Charty Spojených národů, stejně jako jsou jimi vázány jeho členské státy (rozsudky Yusuf, bod 243, a Kadi, bod 193);
- Společenství jednak nemůže porušovat povinnosti vyplývající pro jeho členské státy z Charty Spojených národů ani bránit jejich plnění, a jednak je povinno, na základě samotné Smlouvy, kterou bylo založeno, přijmout při výkonu svých pravomocí veškerá opatření nezbytná k tomu, aby umožnilo svým členským státům tyto povinnosti splnit (rozsudky Yusuf, bod 254, a Kadi, bod 204);
- v důsledku toho argumenty uplatňované vůči napadenému nařízení a založené jednak na autonomii právního řádu Společenství ve vztahu k právnímu řádu

vycházejícímu ze Spojených národů a jednak na nezbytnosti provedení rezolucí Rady bezpečnosti do vnitrostátního práva členských států, v souladu s ústavními předpisy a základními zásadami tohoto práva, musí být odmítnuty (rozsudky Yusuf, bod 258, a Kadi, bod 208);

- napadené nařízení, přijaté s ohledem na společný postoj 2002/402, představuje provedení, na úrovni Společenství, povinnosti uložené jeho členským státům, jakožto členům OSN, zavést, případně i prostřednictvím aktu Společenství, sankce proti Usámovi bin Ládinovi, síti Al-Kajdá a Talibanu a dalším osobám, skupinám, podnikům a subjektům, které jsou s nimi spojeny, jež byly stanoveny a následně zesíleny několika rezolucemi Rady bezpečnosti na základě kapitoly VII Charty Spojených národů (rozsudky Yusuf, bod 264, a Kadi, bod 213);
- v tomto kontextu orgány Společenství jednaly na základě přesně stanovené pravomoci, takže neměly k dispozici žádný prostor pro autonomní uvážení (rozsudky Yusuf, bod 265, a Kadi, bod 214);
- s ohledem na výše uvedené úvahy nelze tvrzení o pravomoci Soudu přezkoumávat incidenčně legalitu rozhodnutí Rady bezpečnosti nebo Výboru pro sankce z hlediska standardu ochrany základních práv, jak jsou uznána v právním řádu Společenství, odůvodnit ani na základě mezinárodního práva, ani na základě práva Společenství (rozsudky Yusuf, bod 272, a Kadi, bod 221);
- dotčené rezoluce Rady bezpečnosti jsou tedy v zásadě vyloučeny ze soudního přezkumu ze strany Soudu a Soud není oprávněn zpochybňovat, ani incidenčně,

jejich legalitu vzhledem k právu Společenství; naopak, Soud je povinen v co největším možném rozsahu vykládat a uplatňovat toto právo způsobem slučitelným se závazky členských států podle Charty Spojených národů (rozsudky Yusuf, bod 276, a Kadi, bod 225);

- Soud je nicméně oprávněn incidenčně přezkoumávat legalitu dotčených rezolucí Rady bezpečnosti s ohledem na *ius cogens*, chápané jako mezinárodní právní řád, který je závazný pro veškeré subjekty mezinárodního práva, včetně orgánů OSN, a od nějž se nelze odchýlit (rozsudky Yusuf, bod 277, a Kadi, bod 226);
- zmrazení prostředků stanovené napadeným nařízením z hlediska standardu univerzální ochrany základních práv lidské osobnosti náležejících k *ius cogens* neporušuje ani základní právo dotčených osob nakládat se svým majetkem ani obecnou zásadu proporcionality (rozsudky Yusuf, body 288 a 289, a Kadi, body 237 a 238);
- vzhledem k tomu, že dotčené rezoluce Rady bezpečnosti nestanoví právo na vyslechnutí dotčených osob Výborem pro sankce před jejich zapsáním do sporného seznamu a že žádná imperativní norma mezinárodního právního řádu nevyžaduje takové vyslechnutí za okolností v projednávaném případě, argumenty vycházející z tvrzeného porušení takového práva musí být odmítnuty (rozsudky Yusuf, body 306, 307 a 321, a Kadi, body 261 a 268);
- konkrétně, za těchto okolností, kdy jde o zajišťující opatření omezující nakládání s majetkem dotčených osob, dodržení základních práv těchto osob nevyžaduje, aby jim byly sděleny skutečnosti a důkazní materiály použité proti nim, pokud

Rada bezpečnosti nebo její Výbor pro sankce mají za to, že důvody týkající se bezpečnosti mezinárodního společenství tomu brání (rozsudky Yusuf, bod 320, a Kadi, bod 274);

- ani orgány Společenství nebyly povinny vyslechnout dotčené osoby před přijetím napadeného nařízení (rozsudek Yusuf, bod 329) nebo v souvislosti s jeho přijetím a uplatňováním (rozsudek Kadi, bod 259);

- v rámci žaloby na neplatnost napadeného nařízení Soud provádí úplný přezkum legality tohoto nařízení, pokud jde o dodržení, ze strany orgánů Společenství, pravidel o příslušnosti, jakož i pravidel vnější legality a podstatných formálních náležitostí, které se vztahují na jejich činnost; Soud rovněž přezkumává legalitu napadeného nařízení s ohledem na rezoluce Rady bezpečnosti, které má toto nařízení provést, zejména z hlediska formální a věcné vhodnosti, vnitřní soudržnosti a přiměřenosti nařízení vzhledem k rezolucím; Soud konečně přezkumává legalitu napadeného nařízení a nepřímou i legalitu dotčených rezolucí Rady bezpečnosti s ohledem na vyšší normy mezinárodního práva náležející k *ius cogens*, zejména imperativní normy týkající se univerzální ochrany práv lidské osobnosti (rozsudky Yusuf, body 334, 335 a 337, a Kadi, body 279, 280 a 282);

- naproti tomu Soudu nepřísluší přezkumávat nepřímou soulad samotných dotčených rezolucí Rady bezpečnosti se základními právy chráněnými právním řádem Společenství; Soudu nadto nepřísluší ověřovat neexistenci nesprávného posouzení skutkového stavu a důkazních materiálů, které Rada bezpečnosti použila na podporu opatření, která přijala, a ani, s výhradou omezeného rámce

vymezeného v předchozí odrážce, nepřímou přezkoumávat vhodnost a přiměřenost těchto opatření (rozsudky Yusuf, body 338 a 339, a Kadi, body 283 a 284);

- v tomto rozsahu dotčené osoby nedisponují žádným soudním procesním prostředkem, jelikož Rada bezpečnosti nepovažovala za vhodné zřídit nezávislý mezinárodní soud pověřený rozhodovat, z právního i faktického hlediska, o žalobách směřujících proti individuálním rozhodnutím přijatým Výborem pro sankce (rozsudky Yusuf, bod 340, a Kadi, bod 285);

- mezera v soudní ochraně dotčených osob, konstatovaná v předchozí odrážce, není sama o sobě v rozporu s *ius cogens*, jelikož: a) právo na přístup k soudům není absolutní; b) v projednávaném případě je třeba omezení práva dotčených osob na přístup k soudu, vyplývající ze soudní imunity, která se ve vnitrostátním právním řádu členských států v zásadě vztahuje na rezoluce Rady bezpečnosti přijaté na základě kapitoly VII Charty Spojených národů, považovat za inherentní tomuto právu; c) takové omezení je odůvodněno jak povahou rozhodnutí, která Rada bezpečnosti přijímá na základě uvedené kapitoly VII, tak sledovaným legitimním cílem; a d) při neexistenci mezinárodního soudu příslušného přezkoumávat legalitu aktů Rady bezpečnosti zřízení takového orgánu, jako je Výbor pro sankce, a možnost, stanovená právními předpisy, kdykoliv se na něj obrátit s cílem dosáhnout přezkumu kteréhokoliv jednotlivého případu prostřednictvím formalizovaného mechanismu, do něž jsou zapojeny dotyčné vlády, představují jiný přiměřený způsob vhodné ochrany základních práv dotčených osob, jak je uznává *ius cogens* (rozsudky Yusuf, body 341 až 345, a Kadi, body 286 až 290);

- argumenty uplatňované vůči napadenému nařízení a vycházející z porušení práva na účinnou soudní ochranu musí být tedy odmítnuty (rozsudky Yusuf, bod 346, a Kadi, bod 291).

117 Jak žalobce uznal na jednání, Soud odpověděl při příležitosti svého přezkumu ve věcech Yusuf a Kadi vyčerpávajícím způsobem na právní argumenty v podstatě totožné s argumenty uplatňovanými v projednávaném případě účastníky řízení v jejich písemnostech v rámci druhé a třetí části druhého žalobního důvodu (viz pokud jde o obdobné argumenty uplatňované účastníky řízení ve věci, ve které byl vydán rozsudek Yusuf, body 190 až 225 tohoto rozsudku, a pokud jde o obdobné argumenty uplatňované účastníky řízení ve věci, ve které byl vydán rozsudek Kadi, body 138 až 175 tohoto rozsudku). To platí zejména o argumentech žalobce týkajících se údajně nikoli závazné povahy rezolucí Rady bezpečnosti pro členské státy (bod 94 výše), údajné neslučitelnosti dotčených rezolucí se základními normami mezinárodního práva týkajícími se ochrany lidských práv (bod 95 výše) a údajného porušení základních práv, která zaručuje EÚLP (bod 98 výše), především z hlediska přiměřenosti (bod 97 výše) a práva na účinnou soudní ochranu (bod 101 výše).

118 Nicméně v odpověď na argumenty rozvedené žalobcem konkrétněji na jednání a týkající se jednak údajné neúčinnosti výjimek a odchylek ze zmrazení prostředků uvedených v nařízení č. 561/2003, zejména pokud jde o výkon profesní činnosti (body 99 a 100 výše), a jednak údajné neplatnosti závěrů, k nimž dospěl Soud v rozsudcích Yusuf a Kadi, pokud jde o slučitelnost zjištěné mezery v soudní ochraně dotčených osob s *ius cogens*, v projednávané věci (body 101 a 102 výše), je třeba dodat následující.

119 Pokud jde zaprvé o údajnou neúčinnost výjimek a odchylek ze zmrazení prostředků, je třeba připomenout, že článek 2a napadeného nařízení, vložený do uvedeného nařízení nařízením č. 561/2003, přijatým v návaznosti na rezoluci Rady bezpečnosti 1452 (2002), stanoví mezi jinými odchylkami a výjimkami, že na žádost dotčených osob a pokud Výbor pro sankce nevyjádří výslovně nesouhlas, příslušné vnitrostátní orgány rozhodnou o tom, že zmrazení prostředků se nevztahuje na prostředky nebo hospodářské zdroje, o nichž rozhodly, že jsou „nezbytné k hrazení základních výdajů včetně úhrad za potraviny, nájemné nebo hypotéku, léky a lékařské ošetření, daně, pojistné a poplatky za veřejné služby“ (viz bod 43 výše). Použití výrazu „včetně“,

převzatého z textu rezoluce 1452 (2002), ukazuje, že ani tato rezoluce, ani nařízení č. 561/2003 nevyjmenovávají taxativně „základní výdaje“, které mohou být vyňaty ze zmrazení prostředků. Určení druhů výdajů, na které se může vztahovat tato kvalifikace, je tak do značné míry ponecháno na posouzení příslušných vnitrostátních orgánů, zodpovědných za provádění napadeného nařízení, pod dohledem Výboru pro sankce. Krom toho prostředky nezbytné k hrazení jakýchkoli jiných „mimořádných výdajů“ lze nyní uvolnit na základě výslovného povolení Výboru pro sankce.

¹²⁰ Je nesporné, že Irsko v souladu s těmito ustanoveními podalo Výboru pro sankce žádost a obdrželo od něj v srpnu 2003 souhlas s tím, aby mohly být žalobci vypláceny sociální dávky, umožňující mu uspokojovat jeho základní životní potřeby, jakož i základní životní potřeby jeho rodiny. V prosinci 2003 Výbor pro sankce povolil Irsku zvýšit výši dávek vyplácených žalobci vzhledem ke zvýšení irského národního rozpočtu. To dokládá, že zmrazení prostředků zohledňuje v co největším možném rozsahu základní potřeby a práva žalobce, aniž by jeho cílem nebo důsledkem bylo zacházet s žalobcem nelidským nebo ponižujícím způsobem (viz v tomto smyslu rozsudky Yusuf, body 291 a 312, a Kadi, body 240 a 265).

¹²¹ Ve zbývajících částech je třeba sice uznat, že zmrazení prostředků žalobce, pouze s výhradou odchylek a výjimek stanovených v článku 2a napadeného nařízení, představuje vůči němu obzvláště drastické opatření, způsobilé zabránit mu vést normální život a učinit jej zcela závislým na sociální pomoci poskytované irskými orgány.

- 122 Je však nutné připomenout, že toto opatření představuje jednu stránku sankcí stanovených Radou bezpečnosti proti Usámu bin Ládinovi, síti Al-Kajdá a Talibanu a dalším osobám, skupinám, podnikům a subjektům, které jsou s nimi spojeny, s cílem zejména zabránit opakování takových teroristických útoků, jaké byly spáchány ve Spojených státech dne 11. září 2001 (rozsudky Yusuf, bod 295 a 297, a Kadi, body 244 a 246).
- 123 Jakékoliv sankční opatření tohoto typu má přitom již pojmově účinky, které ovlivňují vlastnické právo a právo na svobodný výkon profesní činnosti, a působí tak újmu stranám, které nemají žádnou odpovědnost za situaci, která vedla k přijetí sankcí (rozsudek Soudního dvora ze dne 30. července 1996, Bosphorus, C-84/95, Recueil, s. I-3953, bod 22). Důležitost cílů, které sleduje právní úprava stanovící tyto sankce, může nicméně odůvodnit takové negativní, byť značné následky pro některé hospodářské subjekty (výše uvedený rozsudek Bosphorus, bod 23).
- 124 V rozsudku Bosphorus, bod 123 výše, Soudní dvůr rozhodl, že zabavení letadla náležícího osobě se sídlem ve Svazové republice Jugoslávie, ale pronajatého „nevinnému“ zahraničnímu hospodářskému subjektu, který je v dobré víře, není s ohledem na základní cíl obecného zájmu pro mezinárodní společenství, který spočívá v ukončení válečného stavu v oblasti a v ukončení masivního porušování lidských práv a mezinárodního humanitárního práva v Republice Bosna a Hercegovina, neslučitelné se základními právy uznanými právem Společenství. V rozsudku Bosphorus v. Irsko ze dne 30. června 2005 (č. 45036/98, dosud nezveřejněný ve *Sbírce rozsudků a rozhodnutí*) také Evropský soud pro lidská práva dospěl k závěru, že zabavením dotyčného letadla nedošlo k porušení EÚLP (bod 167), zejména vzhledem k povaze sporného zásahu a obecného zájmu, který sledovalo zabavení a sankční režim (bod 166).
- 125 Tím spíše je třeba v projednávaném případě rozhodnout, že zmrazení prostředků, finančních aktiv a jiných hospodářských zdrojů osob označených Radou bezpečnosti

za spojené s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem není s ohledem na základní cíl obecného zájmu pro mezinárodní společenství, který spočívá v boji všemi prostředky, v souladu s Chartou Spojených národů, proti hrozbám mezinárodnímu míru a bezpečnosti způsobeným teroristickými činy, neslučitelné se základními právy lidské osobnosti náležejícími k *ius cogens* (viz v tomto smyslu rozsudky Yusuf, bod 298, a Kadi, bod 247).

126 Krom toho je třeba poznamenat, že napadené nařízení a rezoluce Rady bezpečnosti, které toto nařízení provádí, nebrání za daných okolností žalobci vést uspokojivý osobní, rodinný a společenský život. Použití zmrazených hospodářských zdrojů ke striktně osobním účelům, jako je obytný dům nebo motorové vozidlo, tak podle výkladu Rady na jednání, s nímž je třeba souhlasit, není samo o sobě těmito akty zakázáno. Totéž platí *a fortiori*, pokud jde o zboží běžné spotřeby.

127 Je třeba souhlasit rovněž s názorem zastávaným Radou na jednání, podle něž, v rozporu s tvrzením žalobce, napadené nařízení a rezoluce Rady bezpečnosti, které toto nařízení provádí, mu samy o sobě nebrání vykonávat profesní činnost, ať jako zaměstnanec nebo osoba samostatně výdělečně činná, nýbrž podstatně ovlivňují pobírání příjmu za takovou činnost.

128 Zaprvé se totiž žádné ustanovení těchto aktů netýká výslovně výkonu takové činnosti, ať už tak, že ji zakazuje, nebo reguluje.

129 Zadruhé, dotčené akty nemají dotčeným osobám bránit v nabývání prostředků a hospodářských zdrojů jako takovém, ale omezují se na to, že nařizují zmrazení těchto prostředků a hospodářských zdrojů a zabráňují jejich zpřístupnění těmto osobám nebo jejich použití ve prospěch těchto osob, pokud nejde o účely striktně osobní, jak bylo uvedeno v bodě 126 výše. V důsledku toho není těmito akty regulován výkon profesní činnosti, ať jako zaměstnanec nebo osoba samostatně výdělečně činná, ale svobodné pobírání příjmu za tuto činnost.

130 Zatřetí, článek 2a napadeného nařízení umožňuje, za jím stanovených podmínek, aby se článek 2 tohoto nařízení nepoužil na všechny druhy prostředků nebo hospodářských zdrojů, tedy včetně hospodářských zdrojů nezbytných k výkonu profesní činnosti jako zaměstnanec nebo osoba samostatně výdělečně činná a prostředků přijatých nebo jež mají být přijaty v rámci takovéto činnosti. Ačkoliv článek 2a představuje odchylku od ustanovení článku 2, nelze jej vykládat striktně s ohledem na humanitární cíl, který prokazatelně sleduje.

131 V projednávané věci tak mohou být jak udělení licence řidiče taxi žalobci a jeho pronájem vozidla, jakožto „hospodářské zdroje“, tak příjmy z činnosti řidiče taxi, jakožto „prostředky“, v zásadě předmětem výjimky ze zmrazení prostředků a hospodářských zdrojů žalobce, případně za podmínek a v mezích stanovených některým z příslušných orgánů členských států uvedených v příloze II napadeného nařízení nebo Výborem pro sankce.

132 Nicméně, jak Rada uvedla na jednání, stanovit, zda takovou výjimku lze udělit, a poté dbát na její kontrolu a provádění tak, aby bylo dodrženo zmrazení prostředků

dotčené osoby, přísluší především těmto vnitrostátním orgánům, které mohou lépe zohlednit zvláštní okolnosti každého případu. V projednávaném případě tak může uvedeným orgánům příslušet zavedení kontrol určených k ověření toho, že příjmy získané žalobcem při provozování činnosti řidiče taxi nepřekračují meze toho, co je považováno za nezbytné k hrazení jeho základních výdajů. Naopak případné odmítnutí udělení licence řidiče taxi žalobci, o němž rozhodnou uvedené orgány bez ohledu na jeho potřeby, základní nebo mimořádné, a bez konzultace s Výborem pro sankce, by bylo *a priori* důsledkem nesprávného výkladu nebo použití napadeného nařízení.

133 Za těchto podmínek není namístě zpochybňovat závěry, k nimž dospěl Soud v rozsudcích Yusuf a Kadi, s ohledem na argumenty rozvedené žalobcem konkrétněji na jednání a týkající se údajné neúčinnosti výjimek a odchylek ze zmrazení prostředků uvedených v nařízení č. 561/2003.

134 Pokud jde zadruhé o údajnou neplatnost závěrů, k nimž dospěl Soud v rozsudcích Yusuf a Kadi, pokud jde o slučitelnost zjištěné mezery v soudní ochraně dotčených osob s *ius cogens*, v projednávané věci, žalobce uplatňuje jednak konfiskační povahu zmrazení prostředků a jednak neúčinnost mechanismu přezkumu jednotlivých opatření zmrazujících prostředky, o nichž rozhodla Rada bezpečnosti a jež provádí napadené nařízení.

135 Pokud jde zaprvé o údajně konfiskační povahu zmrazení prostředků žalobce, je třeba připomenout, že Soud v rozsudcích Yusuf (bod 299) a Kadi (bod 248) rozhodl, že zmrazení prostředků je zajišťovací opatření, které na rozdíl od konfiskace nezasahuje do samotné podstaty vlastnického práva zúčastněných osob k jejich finančním aktivům, ale pouze do jejich užívání. Soud při svém posouzení slučitelnosti takového

opatření s *ius cogens* v rozsahu, v němž nepodléhá soudnímu přezkumu, nadto přisoudil značný význam okolnosti, že rezoluce postupně přijímané Radou bezpečnosti, daleky toho stanovit opatření s neomezenou nebo neurčitou dobou trvání jejich uplatňování, vždy stanovily mechanismus přezkumu vhodnosti zachování těchto opatření po uplynutí 12 nebo nanejvýše 18 měsíců (rozsudky Yusuf, bod 344, a Kadi, bod 289).

136 Žalobce přitom nepředložil žádný důkaz nebo argument, které by byly s to zpochybnit opodstatněnost těchto závěrů v projednávaném případě. Naopak, uvedené závěry mezitím podpořila okolnost, že stejně jako čtyři předchozí rezoluce (viz 18, 30, 40 a 46 výše) i rezoluce 1617 (2005) přijatá dne 29. července 2005, tedy v maximální lhůtě 18 měsíců stanovené předchozí rezolucí 1526 (2004), znovu stanovila mechanismus přezkumu „po uplynutí 17 měsíců, nebo dříve“ (viz bod 48 výše).

137 Pokud jde, zadruhé, o účinnost mechanismu přezkumu jednotlivých opatření zmrazení prostředků, o nichž rozhodla Rada bezpečnosti a jež provádí napadené nařízení, je třeba připomenout, vedle zjištění shrnutých v bodě 116 výše, že v rozsudcích Yusuf (bod 309 a následující) a Kadi (bod 262 a následující) Soud poukázal na to, že dotčené osoby se mohou prostřednictvím svých vnitrostátních orgánů obrátit na Výbor pro sankce, aby dosáhly buď odstranění svého jména ze seznamu osob, na které se vztahují sankce, nebo výjimky ze zmrazení prostředků.

138 Na základě opatření uvedených v odst. 4 písm. b) rezoluce 1267 (1999), v odst. 8 písm. c) rezoluce 1333 (2000) a v odstavcích 1 a 2 rezoluce 1390 (2002), a uvedených znovu v odstavci 1 rezoluce 1526 (2004) a rezoluce 1617 (2005), je totiž Výbor pro

sankce pověřen pravidelnou aktualizací seznamu osob a subjektů, jejichž prostředky mají být zmrazeny na základě uvedených rezolucí Rady bezpečnosti.

139 Pokud jde konkrétně o žádost o přezkoumání individuálního případu za účelem dosažení výmazu dotčené osoby ze seznamu osob, na které se vztahují sankce, „směrnice upravující činnost [Výboru pro sankce]“ (dále jen „směrnice“), přijaté dne 7. listopadu 2002, změněné dne 10. dubna 2003 a revidované (bez podstatných změn) dne 21. prosince 2005, stanoví ve svém oddíle 8, nazvaném „Výmaz ze seznamu“, toto:

- „a) Aniž by byly dotčeny použitelné postupy, osoba, skupina, podnik nebo subjekt uvedené na souhrnném seznamu [Výboru pro sankce] může předložit vládě země, v níž má bydliště nebo jejímž je státním příslušníkem, žádost o přezkoumání svého případu. Žadatel musí svou žádost o výmaz ze seznamu odůvodnit, poskytnout veškeré relevantní informace a požádat o podporu vlády.

- b) Vláda, jíž je žádost adresována („požádaná vláda“) musí přezkoumat veškeré relevantní informace a poté se obrátit na vládu, která původně navrhla zapsání do seznamu [„vláda, jež navrhla zápis“], aby ji požádala o doplňující informace a zkonzultovala žádost o výmaz ze seznamu.

- c) Vláda, jež navrhla zápis, může rovněž požádat o doplňující informace zemi, v níž má žadatel bydliště nebo jejímž je státním příslušníkem. Požádaná vláda a vláda, jež navrhla zápis, se mohou během těchto dvoustranných konzultací podle potřeby poradit s předsedou [Výboru pro sankce].

- d) Jestliže chce požádaná vláda po přezkoumání doplňujících informací žádosti o výmaz vyhovět, musí se snažit přesvědčit vládu, jež navrhla zápis, aby předložila [Výboru pro sankce], sama nebo společně s dalšími vládami, žádost o výmaz. Požádaná vláda může předložit [Výboru pro sankce] žádost o výmaz, aniž by byla doprovázena žádostí vlády, jež navrhla zápis, pokud tato projevila souhlas mlčky.
- e) [Výbor pro sankce] rozhoduje na základě všeobecné shody. Pokud jeho členové nedospějí ke shodě o dané otázce, předseda vede nové konzultace, které by mohly přispět ke shodě. Jestliže po skončení těchto konzultací není dosaženo shody, je otázka předložena Radě bezpečnosti. Vzhledem ke specifickému charakteru informací může předseda podněcovat dvoustranná jednání mezi zúčastněnými členskými státy za účelem objasnění otázky před přijetím rozhodnutí.“

¹⁴⁰ Soud již konstatoval, že přijetím těchto směrnic Rada bezpečnosti zamýšlela zohlednit v co největším možném rozsahu základní práva osob zapsaných na seznamu Výboru pro sankce, a zejména práva obhajoby (rozsudky Yusuf, bod 312, a Kadi, bod 265). Význam, který Rada bezpečnosti přisuzuje dodržování těchto práv, ostatně vyplývá jasně z její rezoluce 1526 (2004). Podle odstavce 18 této rezoluce Rada bezpečnosti „důrazně pobízí všechny státy, aby v rámci možností informovaly osoby a subjekty zapsané na seznamu [Výboru pro sankce] o opatřeních [proti nim] přijatých, směrnicích [Výboru pro sankce] a o rezoluci 1452 (2002)“.

¹⁴¹ I když je pravdou, že výše popsaný postup nepřiznává přímo samotným dotčeným osobám právo být vyslechnut uvedeným výborem, který je jediným orgánem příslušným k rozhodnutí, na žádost státu, o přezkumu jejich případu, takže tyto osoby jsou v podstatě závislé na diplomatické ochraně, kterou státy poskytují svým

státním příslušníkům, takové omezení práva být vyslechnut nelze pokládat za nepřípustné s ohledem na imperativní normy mezinárodního právního řádu. Naopak, pokud jde o zpochybnění opodstatněnosti rozhodnutí nařizujících zmrazení prostředků jednotlivců nebo subjektů podezřelých z toho, že se podílejí na financování mezinárodního terorismu, přijatých Radou bezpečnosti prostřednictvím jejího Výboru pro sankce podle kapitoly VII Charty Spojených národů na základě informací sdělených státy a regionálními organizacemi, je přirozené, že právo dotčených osob být vyslechnut je upraveno v rámci víceúrovňového správního řízení, v němž vnitrostátní orgány uvedené v příloze II napadeného nařízení hrají podstatnou úlohu (rozsudky Yusuf, body 314 a 315, a Kadi, body 267 a 268; viz rovněž obdobně usnesení předsedy druhého senátu Soudu ze dne 2. srpna 2000, „Invest“ Import und Export a Invest commerce v. Komise, T-189/00 R, Recueil, s. II-2993).

- 142 Ačkoliv Výbor pro sankce přijímá svá rozhodnutí na základě shody, účinnost řízení o žádosti o výmaz je zaručena jednak různými formálními mechanismy konzultací, které mohou k této shodě přispět, stanovenými v oddíle 8 písm. b) až e) směrnic, a jednak povinností, která přísluší všem členským státům OSN, včetně těch, které jsou členy tohoto výboru, jednat v rámci tohoto řízení v dobré víře, v souladu s obecnou zásadou mezinárodního práva, podle níž každá platná smlouva zavazuje smluvní strany a musí být jimi plněna v dobré víře (*pacta sunt servanda*), zakotvenou v článku 26 Vídeňské úmluvy o smluvním právu, uzavřené ve Vídni dne 23. května 1969. V tomto ohledu je namístě zdůraznit, že směrnice jsou závazné pro všechny členské státy OSN na základě jejich mezinárodních právních závazků v souladu s dotčenými rezolucemi Rady bezpečnosti. Konkrétně z odstavce 9 rezoluce 1267 (1999), z odstavce 19 rezoluce 1333 (2000) a z odstavce 7 rezoluce 1390 (2002) vyplývá, že všechny státy jsou povinny plně spolupracovat s Výborem pro sankce při plnění jeho úkolů, mimo jiné tím, že mu sdělí veškeré informace, které může potřebovat na základě uvedených rezolucí.

143 Co se týče konkrétněji požádané vlády, což je vláda, jíž je adresována žádost o výmaz a ve většině případů tedy vláda země, v níž má dotčená osoba bydliště nebo jejímž je státním příslušníkem, účinnost tohoto řízení o výmazu je nadto zaručena povinností, která pro ni vyplývá z oddílu 8 písm. b) směrnic, přezkoumat veškeré relevantní informace předložené dotčenou osobou a poté se obrátit na vládu, jež navrhla zápis.

144 V této souvislosti je třeba dodat, že členské státy Společenství mají zvláštní povinnosti, pokud je jim podána žádost o výmaz.

145 Vzhledem k tomu, že Výbor pro sankce svými směrnicemi vyložil dotčené rezoluce Rady bezpečnosti v tom smyslu, že dotčeným osobám přiznávají právo podat žádost o přezkum jejich případu vládě země, v níž mají bydliště nebo jejímiž jsou státními příslušníky, za účelem dosažení jejich výmazu ze sporného seznamu (viz body 138 a 139 výše), je namístě v témže smyslu vykládat a uplatňovat napadené nařízení, které představuje provedení uvedených rezolucí ve Společenství (viz v tomto smyslu rozsudky Yusuf, bod 276, a Kadi, bod 225). Toto právo je tedy třeba kvalifikovat jako právo zaručené nejen uvedenými rezolucemi, ale rovněž právním řádem Společenství.

146 Z toho vyplývá, že jak v rámci přezkumu takové žádosti, tak v rámci mezistátních konzultací a kroků, které z něj mohou vyplynout na základě oddílu 8 směrnic, jsou členské státy v souladu s článkem 6 EU povinny ctít základní práva dotčených osob zaručená EÚLP a ta, jež vyplývají z ústavních tradic společných členským státům, jako obecné zásady práva Společenství, pokud dodržování těchto základních práv nemůže bránit řádnému výkonu jejich povinností podle Charty Spojených národů (viz *a contrario* rozsudky Yusuf, bod 240, a Kadi, bod 190).

147 Členské státy tak musí v co největším možném rozsahu zajistit, aby dotčené osoby mohly v rámci žádosti o přezkum svého případu účinně uplatnit své stanovisko před příslušnými vnitrostátními orgány. Krom toho prostor pro uvážení, který je třeba v této souvislosti přiznat těmto orgánům, musí být využit způsobem, který náležitě zohlední těžkosti, jež mohou dotčené osoby mít se zajištěním účinné ochrany svých práv s ohledem na specifický kontext a povahu opatření, která se na ně vztahují.

148 Členské státy tak nejsou oprávněny odmítnout zahájit řízení o přezkumu stanovené směrnicemi pouze z toho důvodu, že dotčené osoby nejsou s to poskytnout přesné a relevantní informace na podporu své žádosti, protože se nemohly seznámit s přesnými důvody svého zařazení na sporný seznam nebo důkazními materiály, o něž se tyto důvody opírají, z důvodu jejich důvěrné povahy.

149 Stejně tak, s ohledem na okolnost, uvedenou v bodě 141 výše, že jednotlivci nemají právo být vyslechnuti Výborem pro sankce osobně, takže jsou v podstatě závislí na diplomatické ochraně, kterou státy poskytují svým státním příslušníkům, jsou členské státy povinny zajistit, aby byl případ dotčených osob předložen uvedenému výboru bez prodlení, loajálně a nestranně za účelem jeho přezkumu, pokud se to zdá být s ohledem na poskytnuté relevantní informace objektivně odůvodněné.

150 Je třeba dodat, jak uvedl Soud shodně s názorem vlády Spojeného království v rozsudcích Yusuf (bod 317) a Kadi (bod 270), že dotčené osoby mají možnost podat, na základě vnitrostátního práva státu požádané vlády nebo přímo na základě napadeného nařízení, jakož i na základě příslušných rezolucí Rady bezpečnosti, které toto nařízení provádí, žalobu k soudu proti případnému nepřiměřenému odmítnutí příslušného vnitrostátního orgánu předložit jejich případ k opětovnému přezkumu Výboru pro sankce, a obecně proti jakémukoliv porušení, ze strany uvedeného vnitrostátního orgánu, práva dotčených osob požádat o přezkum jejich případu. Na

jednání v projednávané věci se tak Rada v tomto smyslu dovolávala rozhodnutí soudu členského státu, kterým bylo uvedenému členskému státu uloženo, aby naléhavě požádal Výbor pro sankce o výmaz jmen dvou osob ze sporného seznamu, pod sankcí penále za každý den prodlení [tribunal de première instance de Bruxelles (čtvrtý senát), rozsudek ze dne 11. února 2005 ve věci Nabil Sayadi a Patricia Vinck v. Belgický stát].

- 151 V tomto ohledu je namístě rovněž připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 8. listopadu 2005, Leffler, C-443/03, Sb. rozh. s. I-9611, body 49 a 50, a uvedená judikatura), neexistují-li právní předpisy Společenství, přísluší vnitrostátnímu právnímu řádu každého členského státu, aby upravit procesní podmínky soudních řízení určených k zajištění ochrany práv, která procesním subjektům vyplývají z přímého účinku práva Společenství. Soudní dvůr upřesnil, že tyto podmínky nemohou být méně příznivé než ty, které se vztahují na práva, jejichž základem je vnitrostátní právní řád (zásada rovnocennosti), a nemohou v praxi znemožňovat nebo nadměrně ztěžovat výkon práv přiznaných právním řádem Společenství (zásada efektivity). Zásada efektivity musí krom toho vést vnitrostátní soud k tomu, aby procesní podmínky stanovené jeho vnitrostátním právním řádem uplatnil pouze v rozsahu, v němž nezpochybňují smysl a účel dotýčného aktu Společenství.

- 152 Z toho vyplývá, že v rámci žaloby, v níž je tvrzeno, že příslušné vnitrostátní orgány porušily právo dotčených osob požádat o přezkum jejich případu za účelem dosažení výmazu jejich jmen ze sporného seznamu, přísluší vnitrostátnímu soudu, aby v zásadě použil své vnitrostátní právo, přičemž musí dbát na to, aby zajistil plnou účinnost práva Společenství, což jej může vést k tomu, aby, pokud je to třeba, nepoužil vnitrostátní pravidlo, které tomu brání (viz rozsudek Leffler, bod 151 výše, bod 51 a uvedená judikatura), jako je pravidlo, které vylučuje soudní přezkum odmítnutí vnitrostátních orgánů jednat za účelem zajištění diplomatické ochrany jejich státních příslušníků.

- 153 V projednávaném případě žalobce na jednání uplatnil, že irské orgány mu dopisem ze dne 10. října 2005 sdělily, že jeho žádost o výmaz ze sporného seznamu, podaná dne 5. února 2004, je jimi stále přezkoumávána. Pokud tak chce žalobce napadnout nedostatek loajální spolupráce irských orgánů ve vztahu k němu, přísluší mu, aby se případně dovolával možností soudního přezkumu založeného na vnitrostátním právu, jež byl zmíněn výše.
- 154 V každém případě, takový nedostatek spolupráce, pokud by byl prokázán, nijak neznamena, že řízení o výmazu stanovené směrnicemi je samo o sobě neúčinné (viz obdobně usnesení předsedy Soudu ze dne 15. května 2003, *Sison v. Rada*, T-47/03 R, Recueil, s. II-2047, bod 39 a uvedená judikatura).
- 155 Za těchto podmínek není namístě zpochybňovat závěry, k nimž dospěl Soud v rozsudcích *Yusuf a Kadi*, s ohledem na argumenty rozvedené žalobcem konkrétněji na jednání a týkající se údajné neslučitelnosti zjištěné mezery v soudní ochraně dotčených osob s *ius cogens*.
- 156 Konečně, v rozsahu, v němž rozsudky *Yusuf a Kadi* neodpovídají na argument žalobce, podle nějž členské státy OSN nejsou povinny provést opatření, k jejichž přijetí je „vyzve“ Rada bezpečnosti, bez jakékoliv změny, Spojené království proti němu správně namítá, že článek 39 Charty Spojených národů činí rozdíl mezi „doporučeními“, která nejsou závazná, a „rozhodnutími“, která jsou závazná. V projednávaném případě byly sankce stanovené v čl. 8 písm. c) rezoluce 1333 (2000) přijaty skutečně prostřednictvím „rozhodnutí“. Stejně tak v odstavci 1 rezoluce 1390 (2002) Rada bezpečnosti „rozhodla“ o zachování opatření „uložených“ uvedeným ustanovením. Tento argument musí být tedy rovněž zamítnut.

- 157 S ohledem na výše uvedené musí být druhá a třetí část druhého žalobního důvodu zamítnuty. Tento žalobní důvod tedy musí být zamítnut v plném rozsahu.

Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení podstatných formálních náležitostí

Argumenty účastníků řízení

- 158 Žalobce tvrdí, že Rada porušila podstatné formální náležitosti tím, že neuvedla přiměřené důvody, na základě nichž usoudila, že v projednávaném případě je, spíše než přijetí jednotlivých vnitrostátních právních úprav, nutné přijetí právní úpravy Společenství. Důvod uvedený v tomto ohledu v bodě 4 odůvodnění napadeného nařízení, tedy cíl „vyhnout se narušení hospodářské soutěže“, je skutkově nepodložený.
- 159 Rada a Spojené království se domnívají, že tento žalobní důvod splývá s žalobním důvodem vycházejícím z porušení zásady subsidiarity a odkazují ve svých vyjádřeních na odpověď na tento posledně uvedený žalobní důvod. V rozsahu, v němž žalobce tvrdí, že napadené nařízení neuvádí důvody, na základě nichž byla činnost Společenství posouzena jako vhodná a nezbytná, Spojené království namítá, že tomu tak není s ohledem na odůvodnění uvedeného nařízení. V rozsahu, v němž se žalobce dovolává konkrétněji vady odůvodnění ve vztahu k tvrzenému cíli vyhnout se narušení hospodářské soutěže, Rada namítá, že odůvodnění napadeného nařízení musí být přezkoumáváno jako celek, a nikoliv na základě vytržení jediné věty z odůvodnění.

Závěry Soudu

- 160 Tímto žalobním důvodem žalobce namítá dvojí vadu odůvodnění.
- 161 Zaprvé vytýká Radě, že neuvedla přiměřené důvody, na základě nichž usoudila, že v projednávaném případě je spíše než přijetí jednotlivých vnitrostátních právních úprav nutné přijetí právní úpravy Společenství.
- 162 Tato výtky není opodstatněná, jelikož právní východiska napadeného nařízení odkazují jednak na články 60 ES, 301 ES a 308 ES, a jednak na společný postoj 2002/402. I když je pravdou, že Soud v rozsudcích Yusuf (bod 138) a Kadi (bod 102) konstatoval, že preambule napadeného nařízení je v této otázce obzvláště stručná, je takové odůvodnění nicméně dostačující. Pokud jde o důvody, na základě nichž se v tomto společném postoji dospělo k závěru, že činnost Společenství je nezbytná, jde o důvody Unie, a nikoli důvody Společenství. Nebylo tedy třeba je uvádět v samotném aktu Společenství.
- 163 Zadruhé žalobce tvrdí, že důvod uvedený v bodě 4 odůvodnění napadeného nařízení, tedy cíl „vyhnout se narušení hospodářské soutěže“, je skutkově nepodložený.
- 164 Soud sice v rozsudcích Yusuf (body 141 a 150) a Kadi (body 105 a 114) konstatoval, že tvrzení o nebezpečí narušení hospodářské soutěže, kterému mělo podle své preambule zabránit napadené nařízení, není přesvědčivé, a že se tedy opatření dotčená v projednávané věci nemohou opírat o cíl uvedený v čl. 3 odst. 1 písm. c) a g) ES.

165 Nicméně, jak uvádí správně Rada, odůvodnění nařízení je třeba přezkoumávat jako celek. Podle judikatury formální vada, kterou představuje u nařízení to, že jeden z bodů jeho odůvodnění obsahuje nesprávný skutkový údaj, nemůže vést k jeho zrušení, pokud ostatní body odůvodnění poskytují samy o sobě dostačující odůvodnění (rozsudek Soudního dvora ze dne 20. října 1987, Španělsko v. Rada a Komise, 119/86, Recueil, s. 4121, bod 51, a rozsudek Soudu ze dne 21. ledna 1999, Neue Maxhütte Stahlwerke a Lech-Stahlwerke v. Komise, T-129/95, T-2/96 a T-97/96, Recueil, s. II-17, bod 160). Tak je tomu v projednávaném případě.

166 V tomto ohledu je třeba připomenout, že z odůvodnění vyžadovaného článkem 253 ES musí jasně a jednoznačně vyplývat úvahy Rady, tak aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření a soud Společenství mohl vykonávat svůj přezkum. Dodržování povinnosti uvést odůvodnění musí být mimoto posuzováno s ohledem nejen na jeho text, ale také s ohledem na jeho celkovou souvislost, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast. Pokud se jedná, jako v projednávané věci, o akt s obecnou působností, odůvodnění se může omezit na uvedení jednak celkové situace, jež vedla k jeho přijetí, a jednak obecných cílů, o jejichž dosažení usiluje (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 10. ledna 2006, International Air Transport Association a další, C-344/04, Sb. rozh. s. I-403, body 66 a 67 a uvedená judikatura).

167 V projednávaném případě právní východiska napadeného nařízení, jakož i jeho body 1 až 7 odůvodnění zcela splňují tyto požadavky, jak vyplývá z rozsudků Yusuf (bod 158 a následující) a Kadi (bod 122 a následující).

168 Krom toho v rozsahu, v němž napadené nařízení jmenovitě určuje žalobce ve své příloze I jako osobu, na niž se musí uplatnit individuální zmrazení prostředků, je

dostatečně odůvodněné odkazem na odpovídající určení provedené Výborem pro sankce, provedeným v článku 2 tohoto nařízení.

169 Z výše uvedeného vyplývá, že třetí žalobní důvod musí být zamítnut.

170 Vzhledem k tomu, že žádný ze žalobních důvodů, jichž se dovolává žalobce na podporu své žaloby, není opodstatněný, je namístě žalobu zamítnout.

K nákladům řízení

171 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Rada požadovala náhradu nákladů řízení a žalobce neměl ve věci úspěch, je namístě posledně uvedenému uložit náhradu nákladů řízení.

172 Nicméně podle čl. 87 odst. 4 prvního pododstavce jednacího řádu členské státy a orgány, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, nesou vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

SOUD (druhý senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloba se zamítá.**
- 2) **Žalobce ponese vlastní náklady řízení a mimoto se mu ukládá i náhrada nákladů řízení Rady.**
- 3) **Spojené království Velké Británie a Severního Irska a Komise ponесou vlastní náklady řízení.**

Pirrung

Forwood

Papasavvas

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 12. července 2006.

Vedoucí soudní kanceláře

Předseda

E. Coulon

J. Pirrung

Obsah

Právní rámec	II - 2150
Skutečnosti předcházející sporu	II - 2154
Řízení	II - 2168
Návrhová žádání účastníků řízení	II - 2170
Skutkový stav	II - 2171
Právní otázky	II - 2171
1. K přípustnosti	II - 2171
Argumenty účastníků řízení	II - 2171
Závěry Soudu	II - 2172
2. K věci samé	II - 2177
K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nedostatku příslušnosti, jakož i ze zneužití pravomoci	II - 2177
Argumenty účastníků řízení	II - 2177
Závěry Soudu	II - 2178
K druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení základních zásad subsidiarity, proporcionality a dodržování lidských práv	II - 2179
Argumenty účastníků řízení	II - 2179
Závěry Soudu	II - 2182
— K první části druhého žalobního důvodu, vycházející z porušení zásady subsidiarity	II - 2183
— Ke druhé a třetí části druhého žalobního důvodu, vycházejícím z porušení zásad proporcionality a dodržování lidských práv	II - 2185
Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení podstatných formálních náležitostí	II - 2205
Argumenty účastníků řízení	II - 2205
Závěry Soudu	II - 2206
K nákladům řízení	II - 2208